

ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΩΝ ΒΑΪΩΝ

1. Σήμερα η Εκκλησία ξαναζεί την είσοδο του Κυρίου Ιησού Χριστού στην Ιερουσαλήμ για να επιτελέσει το Πασχαλινό του Μυστήριο. Γι' αυτό, σε όλες τις θείες Λειτουργίες γίνεται μνεία της εισόδου του Κυρίου: με λιτανεία ή με επίσημη είσοδο πριν από την κύρια θεία Λειτουργία, ή με απλή είσοδο πριν από τις άλλες Λειτουργίες. Η επίσημη είσοδος, όχι όμως και η λιτανεία, μπορεί να επαναληφθεί πριν από κάθε θεία Λειτουργία που τελείται συνήθως με μεγάλη συμμετοχή λαού.

Όπου δεν μπορεί να γίνει ούτε λιτανεία, ούτε επίσημη είσοδος, καλό είναι να τελεσθεί η Ακολουθία του Λόγου του Κυρίου, είτε το Σάββατο σε ώρα εσπερινή, είτε την Κυριακή στην πιο κατάλληλη ώρα.

Ανάμνηση της εισόδου του Κυρίου στην Ιερουσαλήμ

Πρώτος τύπος: Λιτανεία

2. Στην κατάλληλη ώρα συγκεντρώνεται ο λαός σε μικρότερο ναό ή σε άλλον κατάλληλο χώρο, έξω από το ναό προς τον οποίο θα κατευθυνθεί η λιτανεία. Οι πιστοί κρατούν στα χέρια κλαδιά ελιάς ή φοίνικες.

3. Ο ιερέας και ο διάκονος, φορώντας τα ιερά άμφια της θείας Λειτουργίας, που σήμερα πρέπει να είναι κόκκινα, συνοδευόμενοι από τους βοηθούς, φθάνουν στο χώρο όπου έχει συγκεντρωθεί ο λαός. Ο ιερέας αντί για το φαιλόνιο μπορεί να φορέσει το μανδύα, τον οποίο θα βγάλει μόλις τελειώσει η λιτανεία και θα φορέσει το φαιλόνιο.

4. Στο μεταξύ ψάλλεται το ακόλουθο αντίφωνο ή άλλο κατάλληλο άσμα:

Αντίφωνο

Μτ 21, 9

Ωσαννά στον Υιό του Δαυίδ!

Ευλογημένος ο ερχόμενος στο όνομα του Κυρίου:

Ω βασιλέα του Ισραήλ!

Ωσαννά εν τοις υψίστοις!

5. Τότε ο ιερέας και οι πιστοί κάνουν το σημείο του σταυρού ενώ ο ιερέας λέει:

«Εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος», χαιρετὰ τὸ λαὸ με τὸ συνηθισμένον τρόπο. Ἐπειτα γίνεται σύντομη νουθεσία, με τὴν ὁποία καλοῦνται οἱ πιστοὶ νὰ συμμετάσχουν συνειδητὰ καὶ ενεργὰ στὴν τελετῇ, με τὰ παρακάτω ἢ με ἄλλα παρόμοια λόγια:

Ἀδελφοὶ ἀγαπητοί,
 ἀπὸ τὴν ἀρχὴ τῆς Τεσσαρακοστῆς ετοιμάσαμε τὴς καρδιές μας με τὴ νηστεία καὶ τὴν ἀγαθοεργία.
 Σήμερα, συγκεντρωθήκαμε γιὰ νὰ προετοιμάσουμε, μαζί με ὅλην τὴν Ἐκκλησία, τὸ Πασχαλινὸ Μυστήριον τοῦ Κυρίου, δηλαδὴ τὰ Ἅγια Πάθη τοῦ καὶ τὴν Ἀνάστασίν του.
 Ὁ Κύριος εἰσήλθε στὴν πόλιν του, τὴν Ἱερουσαλήμ, γιὰ νὰ εκπληρώσῃ αὐτὸ τὸ Μυστήριον.
 Ἐμεῖς, σήμερα, κάνοντας ἀνάμνησιν, με ὅλην μας τὴν πίστιν καὶ τὴν εὐσέβειαν, αὐτῆς τῆς σωτήριας εἰσόδου, ἀς ἀκολουθήσουμε τὸν Κύριον γιὰ νὰ γίνουμε, με τὴ χάριν του, συμμετοχοὶ στὸν Σταυρὸ καὶ ἔτσι νὰ λάβουμε μέρος στὴν Ἀνάστασιν καὶ τὴ ζωὴ.

6. Ὑστερα ἀπὸ τὴ νουθεσία, ὁ ἱερέας λέει μίαν ἀπὸ τὴς ἀκόλουθες δεήσεις, με ἀνοικτὰ τὰ χέρια.

Ἀς προσευχηθούμε.

Παντοδύναμε καὶ αἰώνιε Θεέ,
 ἀγίασε με τὴν εὐλογία σου ✠ αὐτὰ τὰ κλαδιά,
 ὥστε, εμεῖς που ἀκολουθοῦμε τὸν Χριστὸ Βασιλέα ὑμνολογώντας τον, μέσω αὐτοῦ νὰ ἀξιωθούμε νὰ φθάσουμε στὴν Ἱερουσαλήμ τὴν αἰώνια.
 Διὰ τοῦ ἰδίου Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Κυρίου μας, ὁ ὁποῖος ζεῖ καὶ βασιλεύει στους αἰῶνες τῶν αἰώνων.
 - Ἀμήν.

ή την επόμενη:

Ας προσευχηθούμε.

Παντοδύναμε Θεέ,
 αύξησε την πίστη εκείνων που ελπίζουν σ' εσένα,
 και εισάκουσε με ευμένεια την προσευχή
 εκείνων που σε επικαλούνται,
 ώστε εμείς που σήμερα δοξάζουμε τον θριαμβευτή Χριστό,
 κρατώντας στα χέρια μας κλαδιά,
 να σου προσκομίσουμε τους καρπούς
 των καλών μας έργων.
 Διά του ιδίου Ιησού Χριστού του Κυρίου μας,
 ο οποίος ζει και βασιλεύει στους αιώνες των αιώνων.
 - Αμήν.

Και ραντίζει τα βάγια με αγίασμα, χωρίς να λέει τίποτα.

7. Έπειτα, ο διάκονος, ή αν αυτός λείπει, ο ιερέας, διακηρύττει, κατά το συνηθισμένο τρόπο, το Ευαγγέλιο που αναφέρεται στην είσοδο του Κυρίου, σύμφωνα με ένα από τα τέσσερα Ευαγγέλια.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟ

Κύκλος Α´

“Ευλογημένος ο ερχόμενος στο όνομα του Κυρίου”

✠ Ανάγνωση από το κατά Ματθαίο άγιο Ευαγγέλιο (21, 1-11)

Όταν πλησίασαν στα Ιεροσόλυμα και ήλθαν στη Βηθφαγή, προς το όρος των Ελαιών, τότε ο Ιησούς έστειλε δυο μαθητές, λέγοντας σ'αυτούς: «Πηγαίνετε στην κωμόπολη, που είναι απέναντί σας, και αμέσως θα βρείτε όνο δεμένη και ένα πουλάρι μαζί της. Να τα λύσετε και να μου τα φέρετε. Και αν κάποιος σας

πει κάτι, θα πείτε ότι “ο Κύριος τα χρειάζεται και αμέσως θα τα στείλει πίσω”».

Όλα αυτά έγιναν, για να εκπληρωθεί αυτό που αναγγέλθηκε μέσω του προφήτη, ο οποίος είπε: «Πείτε στη θυγατέρα Σιών: Ιδού, ο βασιλιάς σου έρχεται σ’ εσένα, πράος και καθισμένος επάνω σε όνο και επάνω σε πουλάρι, γέννημα υποζυγίου».

Πήγαν λοιπόν οι μαθητές και έκαναν όπως τους πρόσταξε ο Ιησούς, έφεραν την όνο και το πουλάρι και έβαλαν επάνω τα ενδύματά τους, και ο Ιησούς κάθισε επάνω του. Οι περισσότεροι από το πλήθος έστρωσαν τα ενδύματά τους στο δρόμο, ενώ άλλοι έκοβαν κλαδιά από τα δένδρα και τα έστρωναν στο δρόμο. Τα δε πλήθη που προπορεύονταν και εκείνα που ακολουθούσαν φώναζαν και έλεγαν: «Ωσαννά στον Υιό του Δαβίδ. Ευλογημένος ο ερχόμενος στο όνομα του Κυρίου. Ωσαννά εν τοις υψίστοις».

Και όταν εισήλθε στα Ιεροσόλυμα, συνταράχτηκε όλη η πόλη και έλεγαν: «Ποιος είναι αυτός;». Και τα πλήθη απαντούσαν: «Αυτός είναι ο Ιησούς ο προφήτης από τη Ναζαρέτ της Γαλιλαίας».

Λόγος του Κυρίου.

Κύκλος Β´

“Ευλογημένος ο ερχόμενος στο όνομα του Κυρίου”

✠ Ανάγνωσμα από το κατά Μάρκο άγιο Ευαγγέλιο (11, 1-10)

Όταν πλησίαζαν προς τα Ιεροσόλυμα, στη Βηθφαγή και Βηθανία, προς το όρος των Ελαιών, στέλνει ο Ιησούς δύο από τους μαθητές του και τους λέει: «Πηγαίνετε στην κωμόπολη που είναι απέναντί σας και, μόλις εισέλθετε, θα βρείτε ένα πουλάρι δεμένο, επάνω στο οποίο δεν κάθισε ακόμη άνθρωπος. Λύστε το και φέρτε το. Και αν κάποιος σας πει: “Γιατί το κάνετε αυτό;”, να πείτε: “Ο Κύριος το χρειάζεται και αμέσως θα το στείλει πάλι εδώ”».

Και πήγαν και βρήκαν το πουλάρι δεμένο κοντά σε μια θύρα,

έξω στο δρόμο, και το έλυσαν. Και κάποιοι που στέκονταν εκεί τους είπαν: «Τι κάνετε και λύνετε το πουλάρι;». Και εκείνοι τους απάντησαν όπως τους είπε ο Ιησούς και τους άφησαν.

Και έφεραν το πουλάρι στον Ιησού, και έβαλαν επάνω του τα ενδύματά τους, και εκείνος κάθισε επάνω του. Πολλοί έστρωσαν τα ενδύματά τους στο δρόμο, ενώ άλλοι, έκοβαν κλαδιά από τα δένδρα και όσοι προπορεύονταν και όσοι ακολουθούσαν φώναζαν: «Ωσαννά! Ευλογημένος ο ερχόμενος στο όνομα του Κυρίου! Ευλογημένη η ερχόμενη Βασιλεία του πατέρα μας Δαβίδ. Ωσαννά εν τοις υψίστοις!»

Λόγος του Κυρίου.

ή κατά ελεύθερη επιλογή:

✠ Ανάγνωσμα από το κατά Ιωάννη άγιο Ευαγγέλιο (12, 12-16)

Τον καιρό εκείνο, το μεγάλο πλήθος που είχε έλθει για την εορτή, όταν άκουσε ότι ο Ιησούς έρχεται στα Ιεροσόλυμα, πήρε βία φοινίκων και βγήκε να τον προϋπαντήσει. Και φώναζαν: «Ωσαννά! Ευλογημένος ο ερχόμενος στο όνομα του Κυρίου! Ο βασιλιάς του Ισραήλ!».

Βρήκε ο Ιησούς ένα πουλάρι όνου, και κάθισε επάνω του, όπως λέει η Γραφή: «Μη φοβάσαι, θυγατέρα Σιών! Ιδού, ο βασιλιάς σου έρχεται, καθισμένος επάνω σε ένα πουλάρι όνου!»

Αρχικά οι μαθητές του δεν τα κατάλαβαν αυτά, αλλά όταν ο Ιησούς δοξάστηκε, τότε θυμήθηκαν ότι αυτά ήταν γραμμένα γι' αυτόν, και αυτά του έκαναν.

Λόγος του Κυρίου.

Κύκλος Γ´

“Ευλογημένος ο ερχόμενος στο όνομα του Κυρίου”

✠ Ανάγνωσμα από το κατά Λουκά άγιο Ευαγγέλιο (19, 28-40)

Τον καιρό εκείνο, ο Ιησούς, ανεβαίνοντας στα Ιεροσόλυμα, προχωρούσε εμπρός από τους μαθητές του.

Όταν έφθασε κοντά στη Βηθφαγή και τη Βηθανία, προς το όρος το λεγόμενο των Ελαιών, έστειλε δυο από τους μαθητές λέγοντάς τους: «Πηγαίνετε στην κωμόπολη που είναι απέναντι και, μόλις εισέλθετε θα βρείτε ένα πουλάρι δεμένο, επάνω στο οποίο δεν κάθισε ποτέ κανένας άνθρωπος. Λύστε το και φέρτε το. Και αν κάποιος σας ρωτήσει: “Γιατί το λύνετε;” Έτσι να πείτε: “Ο Κύριος το χρειάζεται”».

Έφυγαν τότε οι απεσταλμένοι και βρήκαν όπως τους είχε πει. Ενώ έλυναν το πουλάρι, τους είπαν οι κύριοί του: «Γιατί λύνετε το πουλάρι;». Και εκείνοι απάντησαν: «Ο Κύριος το χρειάζεται», και το έφεραν στον Ιησού, και αφού έριξαν τα ενδύματά τους επάνω στο πουλάρι, ανέβασαν επάνω του τον Ιησού. Και ενώ εκείνος προχωρούσε, έστρωναν τα ενδύματά τους στο δρόμο.

Όταν ο Ιησούς πλησίαζε στο σημείο που κατηφορίζει ο δρόμος προς το όρος των Ελαιών, όλο το πλήθος των μαθητών, χαρούμενο, άρχισε να αινεί τον Θεό με δυνατή φωνή για όλα εκείνα τα θαυμάσια που είδαν, και έλεγαν: «Ευλογημένος ο ερχόμενος, ο βασιλιάς, στο όνομα του Κυρίου! Ειρήνη στον ουρανό και δόξα εν υψίστοις!».

Κάποιοι Φαρισαίοι από το πλήθος του είπαν: «Διδάσκαλε, επιτίμησε τους μαθητές σου». Και εκείνος τους απάντησε: «Σας λέω πως, αν αυτοί σωπάσουν, τότε οι πέτρες θα φωνάξουν».

Λόγος του Κυρίου.

Λιτανεία προς το ναό

8. Μετά το Ευαγγέλιο, μπορεί να γίνει σύντομη ομιλία. Για το ξεκίνημα της λιτανείας μπορεί να γίνει νουθεσία από τον ιερέα ή το διάκονο, ή από το λειτουργούπηρετη, με αυτά ή με παρόμοια λόγια:

Ας μιμηθούμε, αδελφοί αγαπητοί,
τα πλήθη που δοξολογούσαν τον Ιησού
και ας πορευθούμε με ειρήνη.

9. Και ξεκινά, κατά το συνηθισμένο τρόπο, η λιτανεία προς το ναό όπου πρόκειται να τελεσθεί η θεία Λειτουργία. Προηγείται εκείνος που κρατά το θυμιατό, αν αυτό χρησιμοποιείται, αναμμένο και με λιβάνι, έπειτα ο ακόλουθος, ή άλλος λειτουργούπηρετης που κρατά το σταυρό, στολισμένο με βάια σύμφωνα με τα έθιμα του τόπου, ανάμεσα σε δύο άλλους λειτουργούπηρετες που κρατούν αναμμένα κεριά, ο διάκονος που κρατά το Ευαγγελιάριο. Ακολουθεί ο ιερέας με τους βοηθούς του και στη συνέχεια οι πιστοί, κρατώντας βάια.

Ενώ η λιτανεία προχωρεί, η χορωδία και ο λαός ψάλλουν τα ακόλουθα ή άλλα κατάλληλα άσματα προς τιμήν του Χριστού Βασιλέα.

Αντίφωνο 1

Τα πλήθη των Εβραίων, κρατώντας κλαδιά ελιάς,
προϋπάντησαν τον Κύριο κραυγάζοντας και λέγοντας:
Ωσαννά εν τοις υψίστοις!

Ανάλογα με την περίπτωση, επαναλαμβάνεται ανάμεσα στους στίχους του ψαλμού 24.

Ψαλμός 24 (23)

Του Κυρίου είναι η γη και η πληρότητά της,*
η οικουμένη και όλοι οι κάτοικοί της.
Διότι αυτός επάνω στις θάλασσες τη θεμελίωσε*
κι επάνω στους ποταμούς τη στερέωσε. **Αντ.**

Ποιος θ' ανεβεί στο όρος του Κυρίου; *
 Ποιος θα σταθεί στον τόπο του τον άγιο;
 Όποιος έχει αθώα χέρια και καθαρή καρδιά, +
 όποιος μάταια δεν σπατάλησε τη ζωή του, *
 ούτε με δόλο ορκίστηκε. **Αντ.**

Αυτός θα λάβει ευλογία από τον Κύριο *
 και θα δικαιωθεί από τον Θεό το σωτήρα του.
 Αυτή είναι η γενεά που τον αναζητάει, *
 που το πρόσωπο του Θεού του Ιακώβ αναζητάει. **Αντ.**

Σηκώστε, πύλες, τα υπέρθυρά σας, +
 και υψωθείτε πύλες αιώνιες, *
 και θα εισέλθει ο βασιλέας της δόξας.
 Ποιος είναι αυτός ο βασιλέας της δόξας; *
 Ο Κύριος, ο κραταιός και δυνατός, /
 ο Κύριος, ο δυνατός στη μάχη. **Αντ.**

Σηκώστε, πύλες, τα υπέρθυρά σας, +
 και υψωθείτε πύλες αιώνιες, *
 και θα εισέλθει ο βασιλέας της δόξας.
 Ποιος είναι αυτός ο βασιλέας της δόξας; *
 Ο Κύριος των δυνάμεων, /
 αυτός είναι ο βασιλέας της δόξας. **Αντ.**

Αντίφωνο 2

Τα πλήθη των Εβραίων έστρωναν τα ενδύματά τους στο δρόμο,
 και φώναζαν λέγοντας: Ωσαννά στον Υιό του Δαυίδ,
 ευλογημένος ο ερχόμενος στο όνομα του Κυρίου.

Ανάλογα με την περίπτωση, επαναλαμβάνεται ανάμεσα στους στίχους του
 ψαλμού 47.

Ψαλμός 47 (46)

Όλα τα έθνη χειροκροτήστε, *
αλαλάξτε στον Θεό με φωνή αγαλλίασης.
Επειδή φοβερός ο Κύριος, ο Ύψιστος, *
βασιλέας μέγας σε όλη τη γη επάνω. **Αντ.**

Λαούς σε μας υπέταξε *
κι έθνη κάτω από τα πόδια μας,
Επέλεξε μια χώρα ως κληρονομία μας, *
καύχημα του Ιακώβ, τον οποίον αγάπησε. **Αντ.**

Εν μέσω αλαλαγμών ο Θεός ανέβηκε, *
ο Κύριος στον ήχο της σάλπιγγας.
Ψάλετε στο Θεό, ψάλετε, *
ψάλετε στο βασιλέα μας, ψάλετε. **Αντ.**

Επειδή ο Θεός είναι όλης της γης ο Βασιλέας, *
ψάλετε με σύνεση.
Βασιλεύει ο Θεός επάνω στα έθνη, *
ο Θεός κάθεται επάνω στον αγίο του θρόνο. **Αντ.**

Οι άρχοντες των λαών συνάχθηκαν, *
με το λαό που τον Θεό του Αβραάμ λατρεύει,
επειδή στον Θεό ανήκουν οι κραταιοί της οικουμένης: *
αυτός πάνω απ' όλους ανυψώθηκε. **Αντ.**

Ύμνος στον Χριστό Βασιλέα

Επ: Δόξα σοι, Βασιλεύ, Χριστέ Λυτρωτά,
Σοι τιμή και αίνος
Ωσαννά αγάπης έψαλλε προς σε
η αθώτης παιδων.

Είσαι ο Βασιλεύς του Ισραήλ,
το ένδοξο τέκνον του Δαυίδ,
ω ευλογημένε Βασιλεύ,
όστις έρχεσαι εν ονόματι Κυρίου.

Όλη η ουράνιος στρατιά
εις τα ύψη σε υμνεί,
παρομοίως και ο θνητός
άνθρωπος και όλη η πλάσης.

Ο λαός των Εβραίων ήλθε
με κλάδους εις προϋπάντησίν σου,
ιδού και ημείς ερχόμεθα με ευχάς,
προσευχάς και ύμνους.

Αυτοί απένεμον τιμάς εις σε,
μέλλοντα να υποφέρης,
ημείς ιδού, ψάλλομεν ωδάς
εις σε τον Βασιλέα.

Η συμπεριφορά εκείνων σε ευχαρίστησε,
ας είναι ευχάριστος εις σε και η ευλάβειά μας,
Βασιλεύ αγαθέ, Βασιλεύ πολυεύσπλαχνε,
όστις δια παν καλόν ευχαριστείσαι.

10. Όταν η λιτανεία εισέρχεται στο ναό, ψάλλεται το ακόλουθο αντιφωνικό ή άλλο άσμα που να μιλάει για την είσοδο του Κυρίου.

Αντίφωνο

Κατά την είσοδο του Κυρίου στην αγία πόλη,
τα πλήθη των Εβραίων προανήγγειλαν την Ανάστασή του
και, κρατώντας κλαδιά φοινίκων στα χέρια τους,
αναφωνούσαν: «Ωσαννά εν τοις υψίστοις».
Όταν ο λαός άκουσε πως ο Ιησούς

ερχόταν στην Ιερουσαλήμ,
βγήκαν να τον προϋπαντήσουν.
Και, κρατώντας κλαδιά φοινίκων στα χέρια τους,
αναφωνούσαν: «Ωσαννά εν τοις υψίστοις».

11. Όταν ο ιερέας φθάσει στην αγία Τράπεζα την ασπάζεται, και ανάλογα με την περίπτωση, τη θυμιατίζει. Έπειτα πηγαίνει στην έδρα, βγάζει το μανδύα αν τον είχε χρησιμοποιήσει, και φορεί το φαιλόνιο και, παραλείποντας την ευχή μετανοίας και το **Δόξα εν Υψίστοις**, απαγγέλλει τη Συναπτή δέηση της θείας Λειτουργίας. Τα υπόλοιπα ακολουθούν ως συνήθως.

Δεύτερος τύπος: Επίσημη είσοδος

12. Όπου δεν μπορεί να γίνει λιτανεία έξω από το ναό, η είσοδος του Κυρίου τελείται στο εσωτερικό του ναού με επίσημη είσοδο πριν από την κύρια θεία Λειτουργία.

13. Οι πιστοί συγκεντρώνονται είτε μπροστά στη θύρα του ναού είτε μέσα στον ίδιο το ναό, κρατώντας στα χέρια τους βάρια. Ο ιερέας, οι βοηθοί καθώς και μια αντιπροσωπεία πιστών πηγαίνουν σε κάποιο κατάλληλο χώρο του ναού, έξω από το ιερό, όπου το μεγαλύτερο μέρος των πιστών να μπορεί να παρακολουθήσει.

14. Ενώ ο ιερέας φθάνει στον καθορισμένο χώρο, ψάλλεται το αντίφωνο **Ωσαννά** ή άλλο κατάλληλο άσμα. Έπειτα γίνεται η ευλογία των βαΐων και διακηρύσσεται το Ευαγγέλιο της Εισόδου του Κυρίου στην Ιερουσαλήμ, όπως αναφέρεται πιο πάνω (αρ. 5-7). Μετά το Ευαγγέλιο, ο ιερέας προχωρεί επίσημα μαζί με τους βοηθούς και την αντιπροσωπεία των πιστών μέσα στο ναό προς το ιερό, ενώ ψάλλεται το αντίφωνο **Κατά την είσοδο του Κυρίου** (αρ. 10), ή άλλο κατάλληλο άσμα.

15. Όταν φθάσει στην αγία Τράπεζα, ο ιερέας την ασπάζεται. Έπειτα κατευθύνεται προς την έδρα και, παραλείποντας την εναρκτήρια Ακολουθία της θείας Λειτουργίας και, κατά την περίπτωση, το **Κύριε**, λέει τη Συναπτή δέηση της θείας Λειτουργίας. Τα υπόλοιπα ακολουθούν ως συνήθως.

Τρίτος τύπος: Απλή είσοδος

16. Σε όλες τις άλλες θείες Λειτουργίες αυτής της Κυριακής, στις οποίες δεν γίνεται επίσημη είσοδος, η ανάμνηση της Εισόδου του Κυρίου στην Ιερουσαλήμ γίνεται με απλή είσοδο.

17. Ενώ ο ιερέας προχωρεί προς την αγία Τράπεζα, ψάλλεται το αντίφωνο του εισοδικού με τον ψαλμό (αρ. 18) ή άλλο άσμα με το ίδιο θέμα. Ο ιερέας, αφού φθάσει στην αγία Τράπεζα, την ασπάζεται και πηγαίνει στην έδρα. Μετά το σημείο του σταυρού χαιρετά το λαό. Έπειτα ακολουθεί η θεία Λειτουργία ως συνήθως.

Στις θείες Λειτουργίες στις οποίες δεν είναι δυνατό να ψαλεί το εισοδικό άσμα, ο ιερέας, μόλις φθάσει στην αγία Τράπεζα και την ασπαστεί, χαιρετά το λαό, διαβάζει το Αντίφωνο κατά την είσοδο και συνεχίζει τη θεία Λειτουργία ως συνήθως.

18. Αντίφωνο κατά την είσοδο Πβ. Ιω 12, 1. 12-13. Ψλ 24 [23], 9-10

Έξι ημέρες πριν την εορτή του Πάσχα,
 όταν ο Κύριος ανέβηκε στην πόλη Ιερουσαλήμ,
 τα πλήθη έτρεξαν προς αυτόν,
 κρατώντας κλαδιά φοινίκων
 και αναφωνούσαν με δυνατή φωνή, λέγοντας:
 Ωσαννά εν τοις υψίστοις!
 Ευλογημένος, εσύ που ήλθες με τη μεγάλη ευσπλαχνία.

Υψώστε, πύλες, τα υπέρθυρά σας,
 και σπκωθείτε, αρχαίες πύλες,
 για να εισέλθει ο βασιλέας της δόξας.

Ποιος είναι αυτός ο βασιλέας της δόξας;
 Ο Κύριος των δυνάμεων,
 αυτός είναι ο βασιλέας της δόξας.

Ωσαννά εν τοις υψίστοις!
 Ευλογημένος, εσύ που ήλθες με τη μεγάλη ευσπλαχνία.

Στη Θεία Λειτουργία

19. Μετά τη λιτανεία ή την επίσημη είσοδο, ο ιερέας αρχίζει τη Θεία Λειτουργία από τη Συναπτή δέση.

20. Συναπτή δέση

Παντοδύναμε και αιώνιε Θεέ,
 εσύ ο οποίος για να δώσεις στην ανθρωπότητα
 παράδειγμα ταπεινοσύνης,
 θέλησες να ενσαρκωθεί ο Σωτήρας μας
 και να υποστεί τον σταυρικό θάνατο,
 χορήγησέ μας, σε παρακαλούμε, τη χάρη
 να μελετούμε τα διδάγματα της υπομονής του
 και να γίνουμε κοινωνοί
 στην Ανάσταση του Ιησού Χριστού, του Υιού σου,
 ο οποίος είναι Θεός, και μαζί με εσένα και το Άγιο Πνεύμα
 ζει και βασιλεύει στους αιώνες των αιώνων.

Πρώτο ανάγνωσμα

*Δεν έκρυψα το πρόσωπό μου από βρισιές και φτυσίματα.
 Ξέρω ότι δε θα ντροπιαστώ.*

Ανάγνωσμα από το βιβλίο του προφήτη Ησαΐα (50,4-7)

Ο Κύριος, ο Θεός, μου έδωσε γλώσσα λόγια, για να ξέρω να στηρίξω με το λόγο τον κουρασμένο. Διεγείρει το πρωί, το πρωί διεγείρει το αυτί μου για να ακούω σαν μαθητής.

Ο Κύριος, ο Θεός, μου άνοιξε το αυτί, και εγώ δεν επαναστάτησα, δεν στράφηκα προς τα πίσω. Έδωσα τα νώτα μου σ' αυτούς που με μαστιγώνουν και τις σιαγόνες μου σ' αυτούς που μαδούν τη γενειάδα μου, δεν έκρυψα το πρόσωπό μου από βρισιές και φτυσίματα.

Ο Κύριος, ο Θεός, είναι βοηθός μου, γι' αυτό δεν ταράχτηκα, γι' αυτό έκανα το πρόσωπό μου σαν σκληρή πέτρα, και ξέρω ότι δεν θα ντροπιαστώ.

Λόγος του Κυρίου.

Αντιφωνικός ψαλμός

Αντ. - Θεέ μου, Θεέ μου, γιατί με εγκατέλειπες;

Ψαλμός 22 (21) (8-9.17-18α. 19-20.23-24)

Με περιγελούν όσοι με βλέπουν,
μορφάζουν τα χείλη, κουνούν το κεφάλι:
"Ήλπισε στον Κύριο, αυτός ας τον ελευθερώσει,
ας τον σώσει, αν είναι βοηθός του". **Αντ.**

Σκύλοι πολλοί με κυκλώνουν, *
με πολιορκεί πονηρών συμμορία.
Τα χέρια και τα πόδια μου τρύπησαν.*
Μπορώ να μετρήσω όλα τα οστά μου. **Αντ.**

Αυτοί, όμως, με κοιτάζουν και με περιεργάζονται.+
Διαμοιράζονται τα ιμάτιά μου, *
πάνω στο ένδυμά μου ρίχνουν τον κλήρο.
Εσύ, όμως, Κύριε, μη μένεις μακριά μου, *
ισχύς μου, σπεύσε να με βοηθήσεις. **Αντ.**

Στους αδελφούς μου το όνομά σου θ' αναγγείλω, *
στο μέσο της εκκλησίας θα σε δοξάσω.
Αινείτε τον Κύριο όσοι τον φοβάστε, *
ας τον δοξάζουν του Ιακώβ οι απόγονοι. **Αντ.**

Δεύτερο ανάγνωσμα

*Ταπείνωσε τον εαυτό του:
Γι' αυτό κι ο Θεός τον υπερύψωσε.*

Ανάγνωσμα από την επιστολή του Αποστόλου Παύλου προς τους Φιλιππησίους (2,6-11)

Αδελφοί, ο Ιησούς Χριστός αν και ήταν κατά τη φύση Θεός, δε θεώρησε την ισότητά του με το Θεό σαν κάτι που το είχε αρπάξει. Αντίθετα, κένωσε τον εαυτό του, και έγινε δούλος, παίρνοντας την ανθρώπινη εξομοίωση. Και όταν εξωτερικά φανερώθηκε ως άνθρωπος, ταπείνωσε τον εαυτό του με το να γίνει υπάκουος μέχρι θανάτου, και μάλιστα θανάτου σταυρικού.

Γι' αυτό και ο Θεός τον υπερύψωσε, και του χάρισε ένα όνομα το οποίο είναι επάνω από κάθε άλλο όνομα, ώστε, στο όνομα του Ιησού, κάθε γόνατο να προσκυνήσει, απ' τα επουράνια, τα επίγεια και τα καταχθόνια. Και κάθε γλώσσα να ομολογήσει ότι ο Ιησούς Χριστός είναι Κύριος, για τη δόξα του Θεού Πατέρα.

Λόγος του Κυρίου.

21. Η εξιστόρηση των Παθών του Κυρίου διαβάζεται χωρίς τη συνοδεία κεριών και θυμιάματος. Δεν λέγεται στην αρχή ο χαιρετισμός ούτε γίνεται το σημείο του σταυρού επάνω στο βιβλίο. Η ανάγνωση γίνεται από το διάκονο ή, αν δεν υπάρχει, από τον ίδιο τον ιερέα. Μπορεί ακόμη να διαβαστεί από αναγνώστες, ενώ ο ιερέας, αν είναι δυνατό, διαβάζει τα λόγια του Χριστού.

Οι διάκονοι, όχι όμως και οι άλλοι αναγνώστες, πριν αρχίσουν την ανάγνωση ή την ψαλμωδία των ιερών Παθών, ζητούν την ευλογία από τον ιερέα, όπως γίνεται πριν από την ανάγνωση του ιερού Ευαγγελίου.

Προκείμενο Ευαγγελίου

Φιλ 2, 8-9

Ο Ιησούς Χριστός έγινε υπάκουος μέχρι θανάτου, και μάλιστα θανάτου σταυρικού.

Γι' αυτό και ο Θεός τον υπερύψωσε, και του χάρισε ένα όνομα το οποίο είναι επάνω από κάθε άλλο όνομα.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟ

Κύκλος Α´

✠ Πάθος του Κυρίου μας Ιησού Χριστού κατά Ματθαίο (26,14 - 27,66)

(✚ = Χριστός, Α = Αναγνώστης, Λ = Λαός)

(Αρχίζει η εκτενέστερη ανάγνωση των Αγίων Παθών του Κυρίου)

- A-** Τον καιρό εκείνο, ένας από τους Δώδεκα, ο λεγόμενος Ιούδας ο Ισκαριώτης, πήγε στους αρχιερείς και τους είπε:
- Λ-** «Τι θέλετε να μου δώσετε και εγώ θα σας τον παραδώσω».
- A-** Και εκείνοι του μέτρησαν τριάντα αργύρια. Και από τότε ζητούσε ευκαιρία για να τον παραδώσει.
Την πρώτη ημέρα της εορτής των Αζύμων, πήγαν οι μαθητές στον Ιησού και του είπαν:
- Λ-** «Πού θέλεις να σου ετοιμάσουμε να φας το Πάσχα;»
- A-** Και εκείνος είπε:
- ✚-** «Πηγαίνετε στην πόλη, στον τάδε, και πείτε του: “Ο διδάσκαλος λέει: Πλησίασε ο καιρός μου και θα εορτάσω το Πάσχα με τους μαθητές μου στην οικία σου”».
- A-** Και οι μαθητές έκαναν όπως τους διέταξε ο Ιησούς και ετοίμασαν το Πάσχα.

Αγγελία της προδοσίας του Ιούδα

Όταν βράδιασε, ο Ιησούς κάθισε στο τραπέζι μαζί με τους Δώδεκα. Και ενώ έτρωγαν, τους είπε:

- ✚-** «Αλήθεια σας λέω: ένας από σας θα με παραδώσει».
- A-** Και πολύ λυπημένοι, άρχισαν να του λένε ο καθένας από αυτούς:
- Λ-** «Μήπως είμαι εγώ, Κύριε;»
- A-** Και εκείνος απάντησε:

- +** - «Αυτός που έβαλε μαζί μου το χέρι του στο πιάτο, αυτός θα με παραδώσει. Ο Υιός του ανθρώπου πηγαίνει, όπως είναι γραμμένο γι' αυτόν, αλίμονο όμως στον άνθρωπο εκείνο, διά του οποίου παραδίνεται ο Υιός του ανθρώπου. Θα ήταν καλό ο άνθρωπος αυτός αν δεν είχε γεννηθεί».
- A** - Και απάντησε ο Ιούδας, που τον παρέδωσε, και είπε:
- Λ** - «Μήπως είμαι εγώ, ραβί;»
- A** - Του λέει ο Ιησούς:
- +** - «Εσύ το είπες».

Σύσταση της Ευχαριστίας

- A** - Και ενώ έτρωγαν, ο Ιησούς πήρε τον άρτο και αφού ευλόγησε, τον έκοψε και, δίνοντάς τον στους μαθητές, είπε:
- +** - «Λάβετε, φάγετε. Αυτό είναι το σώμα μου».
- A** - Και αφού πήρε ένα ποτήρι και είπε την ευχαριστήρια προσευχή, τους έδωσε λέγοντας:
- +** - «Πιείτε από αυτό όλοι, διότι αυτό είναι το αίμα μου, της νέας διαθήκης, που χύνεται για χάρη πολλών, για την άφεση των αμαρτιών. Αλλά σας λέω: δεν θα πιω από αυτό τον καρπό της αμπέλου μέχρις εκείνη την ημέρα που θα το πίνω νέο μαζί σας, στη Βασιλεία του Πατέρα μου».

Ο Ιησούς προλέγει την άρνηση του Πέτρου

- A** - Και αφού έψαλαν, βγήκαν στο όρος των Ελαιών. Τότε ο Ιησούς τους λέει:
- +** - «Αυτή τη νύχτα, όλοι εσείς θα σκανδαλιστείτε εξαιτίας μου, διότι είναι γραμμένο: “θα χτυπήσω τον ποιμένα, και θα διασκορπιστούν τα πρόβατα της ποιμνής”. Μετά όμως από την ανάστασή μου θα πάω πριν από εσάς στη Γαλιλαία».
- A** - Και ο Πέτρος, απαντώντας, του είπε:
- Λ** - «Και αν όλοι σκανδαλιστούν εξαιτίας σου, εγώ ποτέ δεν θα σκανδαλιστώ».

- A** - Του λέει ο Ιησούς:
+ - «Αλήθεια σου λέω: αυτή τη νύχτα, πριν ο πετεινός λαλήσει, τρεις φορές θα με απαρνηθείς».
A - Του λέει ο Πέτρος:
Λ - «Και αν ακόμη χρειαστεί να πεθάνω μαζί σου, δεν θα σε απαρνηθώ».
A - Παρόμοια είπαν και όλοι οι μαθητές.

Στη Γεθσημανή

Έφθασε τότε μαζί τους ο Ιησούς σ' ένα τόπο ονομαζόμενο Γεθσημανή και λέει στους μαθητές:

- +** - «Μείνετε εδώ, έως ότου πάω εκεί να προσευχηθώ».
A - Και πήρε τον Πέτρο και τους δυο υιούς του Ζεβεδαίου, και άρχισε να λυπάται και να αγωνιά. Τους λέει τότε:
+ - «Η ψυχή μου είναι λυπημένη μέχρι θανάτου. Μείνετε εδώ και αγρυπνείτε μαζί μου».
A - Και πηγαίνοντας λίγο πιο πέρα, έπεσε με το πρόσωπο κατά γης και προσευχόταν λέγοντας:
+ - «Πατέρα μου, αν είναι δυνατό, ας παρέλθει από μένα αυτό το ποτήρι. Όμως όχι όπως εγώ θέλω, αλλά όπως εσύ».
A - Και επιστρέφει στους μαθητές του και τους βρίσκει να κοιμούνται, και λέει στον Πέτρο:
+ - «Δεν μπορέσατε να αγρυπνήσετε μαζί μου ούτε μια ώρα; Αγρυπνείτε και προσεύχεστε, για να μην εισέλθετε σε πειρασμό. Το μεν πνεύμα είναι πρόθυμο, η σάρκα όμως είναι αδύναμη».
A - Και πάλι απομακρύνθηκε για δεύτερη φορά και προσευχήθηκε λέγοντας:
+ - «Πατέρα μου, αν δεν είναι δυνατόν να παρέλθει αυτό το ποτήρι χωρίς να το πιω, ας γίνει το θέλημά σου».
A - Και επιστρέφοντας, τους βρήκε πάλι να κοιμούνται, πράγματι οι οφθαλμοί τους είχαν βαρύνει. Και αφού τους

άφησε, απομακρύνθηκε πάλι και προσευχήθηκε για τρίτη φορά με τα ίδια λόγια. Τότε έρχεται προς τους μαθητές του και τους λέει:

- + - «Κοιμάστε και αναπαύεστε; Ιδού έφθασε η ώρα και ο Υιός του ανθρώπου παραδίνεται σε χέρια αμαρτωλών. Σηκωθείτε, φεύγουμε. Έφθασε αυτός που θα με παραδώσει».

Η σύλληψη του Ιησού

- A - Και ενώ αυτός ακόμη μιλούσε, έφθασε ο Ιούδας, ένας από τους Δώδεκα, και μαζί του ένα μεγάλο πλήθος, με μαχαίρια και ξύλα, σταλμένοι από τους αρχιερείς και τους πρεσβύτερους του λαού. Αυτός που θα τον παρέδιδε τους είχε δώσει ένα σημείο, λέγοντας:

Λ - «Όποιον φιλήσω, αυτός είναι. Συλλάβετε τον».

A - Και αμέσως, αφού πλησίασε τον Ιησού, είπε:

Λ - «Χαίρε, ραββί!»,

A - Και τον φίλησε. Ο δε Ιησούς του είπε:

+ - «Φίλε, γι' αυτό ήλθες;».

A - Τότε πλησίασαν και έβαλαν τα χέρια επάνω στον Ιησού και τον συνέλαβαν. Και ιδού, ένας από εκείνους που ήταν με τον Ιησού, άπλωσε το χέρι, έσυρε τη μάχαιρά του και χτυπώντας το δούλο του αρχιερέα, του έκοψε το αυτί. Τότε του λέει ο Ιησούς:

+ - «Βάλε τη μάχαιρά σου στη θέση της, διότι όσοι πιάσουν μάχαιρα, με μάχαιρα θα πεθάνουν. Ή νομίζεις ότι δεν μπορώ να παρακαλέσω τον Πατέρα μου και να θέσει αμέσως στη διάθεσή μου περισσότερες από δώδεκα λεγεώνες αγγέλων; Πώς, όμως, θα εκπληρωθούν οι Γραφές, που λένε ότι έτσι πρέπει να γίνει;»

A - Εκείνη την ώρα είπε ο Ιησούς στα πλήθη:

+ - «Όπως για ληστή βγήκατε, με μαχαίρια και ξύλα, για να με

συλλάβετε; Κάθε ημέρα καθόμουν στο ναό διδάσκοντας, και δεν με συλλάβετε».

- A-** Όλα αυτά έγιναν ώστε να εκπληρωθούν οι Γραφές των προφητών. Τότε όλοι οι μαθητές τον εγκατέλειψαν και έφυγαν.

Ο Ιησούς ενώπιον του Συνεδρίου

- A-** Αυτοί που συνέλαβαν τον Ιησού τον οδήγησαν στον αρχιερέα Καϊάφα, όπου συγκεντρώθηκαν οι γραμματείς και οι πρεσβύτεροι. Και ο Πέτρος τον ακολουθούσε από μακριά, μέχρι την αυλή του αρχιερέα. Εισήλθε και κάθισε με τους υπηρέτες για να δει το τέλος.

Οι αρχιερείς και όλο το Συνέδριο ζητούσαν ψευδομαρτυρία εναντίον του Ιησού, με σκοπό να τον καταδικάσουν σε θάνατο. Και δεν βρήκαν, παρ' όλο που προσήλθαν πολλοί ψευδομάρτυρες. Ύστερα παρουσιάστηκαν δύο, που είπαν:

- A-** «Αυτός είπε: “Μπορώ να καταστρέψω το ναό του Θεού, και σε τρεις ημέρες να τον ανοικοδομήσω”».

- A-** Τότε σηκώθηκε ο αρχιερέας και του είπε:

- A-** «Δεν απαντάς; Τι είναι αυτά που σου καταμαρτυρούν αυτοί;»

- A-** Ο δε Ιησούς σιωπούσε. Τότε ο αρχιερέας του είπε:

- A-** «Σε εξορκίζω στο ζωντανό Θεό, να μας πεις, αν εσύ είσαι ο Χριστός, ο Υιός του Θεού».

- A-** Του λέει ο Ιησούς:

- +** «Εσύ το είπες. Όμως σας λέω: από τώρα θα δείτε τον Υιό του ανθρώπου να κάθεται στα δεξιά του Θεού και να έρχεται επάνω στις νεφέλες του ουρανού».

- A-** Τότε ο αρχιερέας ξέσχισε τα ιμάτιά του, λέγοντας:

- A-** «Βλασφήμησε! Τι ανάγκη έχουμε πλέον από μάρτυρες; Μόλις τώρα ακούσατε τη βλασφημία του. Τι σας φαίνεται;»

- A-** Και εκείνοι αποκρίθηκαν και είπαν:

- A-** «Είναι ένοχος θανάτου!».

- A-** Τότε τον έφτυσαν στο πρόσωπό του και τον χτύπησαν, ενώ άλλοι τον ράπισαν, λέγοντας:
- A-** «Προφήτεψέ μας, Χριστέ, ποιος σε χτύπησε;».

Η άρνηση του Πέτρου

- A-** Ο δε Πέτρος καθόταν έξω στην αυλή. Και τον πλησίασε μια δούλη λέγοντας :
- A-** «Και εσύ ήσουν με τον Ιησού το Γαλιλαίο!».
- A-** Αλλά εκείνος αρνήθηκε ενώπιον όλων, λέγοντας:
- A-** «Δεν καταλαβαίνω τι λες».
- A-** Όταν βγήκε προς την πύλη, τον είδε μια άλλη, και λέει σ'αυτούς που βρίσκονταν εκεί:
- A-** «Αυτός ήταν με τον Ιησού το Ναζωραίο!».
- A-** Και πάλι αρνήθηκε, με όρκο:
- A-** «Δεν γνωρίζω τον άνθρωπο!».
- A-** Ύστερα από λίγο, πλησίασαν όσοι έστεκαν εκεί και είπαν στον Πέτρο:
- A-** «Αλήθεια, και εσύ από αυτούς είσαι, διότι και η προφορά σου σε φανερώνει».
- A-** Τότε άρχισε να καταριέται και να ορκίζεται:
- A-** «Δεν γνωρίζω τον άνθρωπο».
- A-** Και αμέσως λάλησε ο πετεινός. Και θυμήθηκε ο Πέτρος το λόγο του Ιησού, που είχε πει: «Πριν λαλήσει ο πετεινός, τρεις φορές θα με απαρνηθείς». Και βγήκε έξω και έκλαψε πικρά.

Ο Ιησούς οδηγείται στον Πιλάτο

- A-** Όταν ξημέρωσε, έκαναν συμβούλιο όλοι οι αρχιερείς και οι πρεσβύτεροι του λαού εναντίον του Ιησού για να τον θανατώσουν. Και αφού τον έδεσαν, πήγαν και τον παρέδωσαν στον Πιλάτο, τον ηγεμόνα.

Ο θάνατος του Ιούδα

- A-** Τότε ο Ιούδας, αυτός που τον παρέδωσε, βλέποντας ότι καταδικάστηκε, μεταμελήθηκε και επέστρεψε τα τριάντα αργύρια
- Λ-** «Αμάρτησα παραδίνοντας αίμα αθώο».
- A-** Και εκείνοι είπαν:
- Λ-** «Τι μας ενδιαφέρει; Εσένα αφορά!».
- A-** Και πετώντας τα αργύρια στο ναό αναχώρησε, και πήγε και κρεμάστηκε. Οι αρχιερείς πήραν τα αργύρια και είπαν:
- Λ-** «Δεν επιτρέπεται να τα βάλουμε στο θησαυροφυλάκιο του ναού, επειδή είναι τιμή αίματος».
- A-** Και αφού έκαναν συμβούλιο, αγόρασαν μ' αυτά τα χρήματα τον αγρό του κεραμέα, για να ενταφιάζουν εκεί τους ξένους. Γι' αυτό ο αγρός εκείνος ονομάστηκε «αγρός αίματος», μέχρι σήμερα. Τότε εκπληρώθηκε αυτό που είπε ο προφήτης Ιερεμίας: «Και πήραν τα τριάντα αργύρια, που ήταν η τιμή που εκτιμήθηκε, όσο τον εκτίμησαν οι υιοί του Ισραήλ, και τα έδωσαν για τον αγρό του κεραμέα, σύμφωνα με όσα με διέταξε ο Κύριος».

Ο Ιησούς ενώπιον του Πιλάτου

(εδώ αρχίζει η συντομότερη ανάγνωση των Αγίων Παθών του Κυρίου: Τον καιρό εκείνο ο Ιησούς στάθηκε...)

Και ο Ιησούς στάθηκε ενώπιον του ηγεμόνα. Και ο ηγεμόνας τον ρώτησε, λέγοντας:

- Λ-** «Εσύ είσαι ο βασιλιάς των Ιουδαίων;»
- A-** Ο δε Ιησούς είπεν:
- ✚-** «Εσύ το λες».
- A-** Και ενώ τον κατηγορούσαν οι αρχιερείς και οι πρεσβύτεροι, σε τίποτα δεν απαντούσε. Τότε του λέει ο Πιλάτος:

- Λ-** «Δεν ακούς πόσα μαρτυρούν εναντίον σου;»
- Α-** Και δεν του απάντησε ούτε μια λέξη, ώστε ο ηγεμόνας να θαυμάζει πολύ. Κατά την εορτή συνήθιζε ο ηγεμόνας να ελευθερώνει ένα φυλακισμένο, για χάρη του λαού, όποιον ήθελαν. Κρατούσαν τότε ένα γνωστό φυλακισμένο, που λεγόταν Βαραββάς. Ενώ λοιπόν όλοι αυτοί ήταν συγκεντρωμένοι, τους είπε ο Πιλάτος:
- Λ-** «Ποιον θέλετε να σας ελευθερώσω; Τον Βαραββά ή τον Ιησού, τον λεγόμενο Χριστό;»
- Α-** Πράγματι γνώριζε ότι από φθόνο τον είχαν παραδώσει. Και ενώ αυτός καθόταν στο βήμα, η γυναίκα του έστειλε να του πουν:
- Λ-** «Μην αναμειχθείς σε τίποτα σχετικά με αυτόν τον δίκαιο, διότι πολλά υπέφερα σήμερα στο όνειρό μου εξαιτίας του».
- Α-** Οι δε αρχιερείς και οι πρεσβύτεροι έπεισαν το πλήθος να ζητήσουν τον Βαραββά, ενώ τον Ιησού να τον θανατώσουν. Απαντώντας ο ηγεμόνας, τους είπε:
- Λ-** «Ποιον από τους δυο θέλετε να σας ελευθερώσω;»
- Α-** Εκείνοι είπαν:
- Λ-** «Τον Βαραββά!».
- Α-** Τους λέει ο Πιλάτος:
- Λ-** «Τι να κάνω τον Ιησού, τον αποκαλούμενο Χριστό;»
- Α-** Απάντησαν όλοι:
- Λ-** «Να σταυρωθεί!».
- Α-** Και εκείνος είπε:
- Λ-** «Τι κακό έκανε;»
- Α-** Αλλά εκείνοι φώναζαν ακόμη περισσότερο λέγοντας:
- Λ-** «Να σταυρωθεί!».
- Α-** Βλέποντας ο Πιλάτος ότι τίποτα δεν ωφελεί, αλλά μάλλον γίνεται θόρυβος, πήρε νερό και έπλυσε τα χέρια του μπροστά στο πλήθος, λέγοντας:
- Λ-** «Είμαι αθώος από το αίμα αυτού του δίκαιου. Η ευθύνη είναι δική σας!».

- A-** Και όλος ο λαός απάντησε και είπε:
- A-** «Το αίμα του ας πέσει επάνω μας και επάνω στα τέκνα μας».
- A-** Τότε τους άφησε ελεύθερο τον Βαραββά, ενώ τον Ιησού, αφού τον μαστίγωσε, τον παρέδωσε για να σταυρωθεί. Τότε οι στρατιώτες του ηγεμόνα παρέλαβαν τον Ιησού και συγκέντρωσαν στο πραιτόριο όλη τη φρουρά. Του έβγαλαν τα ιμάτια και τον έντυσαν με κόκκινη χλαμύδα, και αφού έπλεξαν στεφάνι από αγκάθια, το έβαλαν επάνω στην κεφαλή του και του έδωσαν ένα καλάμι στο δεξί του χέρι και, γονατίζοντας ενώπιόν του, τον ενέπαιζαν, λέγοντας:
- A-** «Χαίρε, βασιλιά των Ιουδαίων».
- A-** Και αφού τον έφτυσαν, πήραν το καλάμι και τον χτυπούσαν στην κεφαλή. Και αφού τον ενέπαιξαν, τον έγδυσαν από τη χλαμύδα και τον έντυσαν με τα ιμάτιά του και τον οδήγησαν για να τον σταυρώσουν.

Η σταύρωση του Ιησού

Βγαίνοντας έξω, βρήκαν κάποιον άνθρωπο Κυρηναίο, που τον έλεγαν Σίμωνα. Αυτόν αγγάρεψαν για να σηκώσει το σταυρό του. Και όταν έφθασαν στον τόπο που ονομαζόταν Γολγοθάς, που σημαίνει «Τόπος Κρανίου», του έδωσαν να πιει κρασί αναμειγμένο με χολή, αλλά όταν το γεύθηκε, δεν ήθελε να πιει. Όταν τον σταύρωσαν, μοίρασαν τα ιμάτιά του ρίχνοντας κλήρο, και κάθισαν εκεί και τον φύλαγαν. Επάνω από την κεφαλή του τοποθέτησαν γραμμένη την αιτία της καταδίκης του: «Αυτός είναι ο Ιησούς, ο βασιλιάς των Ιουδαίων». Τότε σταύρωσαν μαζί του και δυο ληστές, ένα από τα δεξιά και ένα από τα αριστερά. Οι περαστικοί τον βλασφημούσαν κουνώντας τις κεφαλές τους και λέγοντας:

- A-** «Εσύ που γκρεμίζεις το ναό και σε τρεις ημέρες τον οικοδομείς, σώσε τον εαυτό σου! Αν είσαι Υιός του Θεού, κατέβα από το σταυρό».

- A-** Με παρόμοιο τρόπο και οι αρχιερείς, μαζί με τους γραμματείς και τους πρεσβύτερους, τον περιέπαιζαν, λέγοντας:
- Λ-** «Άλλους έσωσε, τον εαυτό του δεν δύναται να σώσει. Αν είναι βασιλιάς του Ισραήλ, ας κατέβει τώρα από το σταυρό, και θα πιστέψουμε σ' αυτόν. Έδειξε εμπιστοσύνη στο Θεό! Ας τον ελευθερώσει τώρα, αν τον θέλει. Είπε πράγματι: “Είμαι Υιός Θεού”».
- A-** Το ίδιο και οι ληστές, που είχαν σταυρωθεί μαζί του, τον χλεύαζαν.

Ο θάνατος του Ιησού

Από την έκτη ώρα έγινε σκοτάδι επάνω σε όλη τη γη, μέχρι την ένατη ώρα. Και κατά την ένατη ώρα, φώναξε ο Ιησούς με δυνατή φωνή:

- + -** «Ηλί Ηλί λεμά σαβαθανί»,
- A-** Που σημαίνει:
- + -** «Θεέ μου, Θεέ μου, γιατί με εγκατέλειψες;»
- A-** Κάποιοι από τους παρόντες, όταν το άκουσαν, έλεγαν:
- Λ-** «Αυτός φωνάζει τον Ηλία!».
- A-** Και αμέσως ένας από αυτούς έτρεξε και πήρε ένα σφουγγάρι, το γέμισε με ξύδι και, βάζοντάς το επάνω σ' ένα καλάμι, του έδωσε να πει. Οι άλλοι έλεγαν:
- Λ-** «Άφησε να δούμε εάν θα έλθει ο Ηλίας να τον σώσει!».
- A-** Και ο Ιησούς αφού φώναξε πάλι με δυνατή φωνή, παρέδωσε το πνεύμα.

Όλοι γονατίζουν για λίγο

- A-** Και τότε το καταπέτασμα του ναού σκίστηκε στα δύο, από επάνω έως κάτω, και η γη σείστηκε και σκίστηκαν οι πέτρες, και τα μνήματα άνοιξαν και πολλά σώματα των

κεκοιμημένων αγίων αναστήθηκαν και βγήκαν από τα μνήματα και μετά την Ανάστασή του εισήλθαν στην αγία πόλη και εμφανίστηκαν σε πολλούς. Ο δε εκατόνταρχος, και όσοι μαζί του φύλαγαν τον Ιησού, όταν είδαν το σεισμό και όσα συνέβησαν, φοβήθηκαν πολύ και έλεγαν:

Λ- «Αληθινά, αυτός ήταν Υιός Θεού!».

(εδώ τελειώνει η συντομότερη ανάγνωση των Αγίων Παθών του Κυρίου)

A- Βρίσκονταν εκεί και πολλές γυναίκες που έβλεπαν από μακριά, αυτές που ακολουθούσαν τον Ιησού από την Γαλιλαία και τον υπηρετούσαν. Μεταξύ αυτών ήταν και η Μαρία η Μαγδαληνή και η Μαρία η μητέρα του Ιακώβου και του Ιωσή και η μητέρα των υιών του Ζεβεδαίου.

Ο ενταφιασμός του Ιησού

A- Όταν βράδιασε, έφθασε ένας άνθρωπος πλούσιος από την Αριμαθαία, που ονομαζόταν Ιωσήφ, ο οποίος ήταν επίσης μαθητής του Ιησού. Αυτός, αφού πήγε στον Πιλάτο, ζήτησε το σώμα του Ιησού. Τότε ο Πιλάτος διέταξε να του δοθεί. Και ο Ιωσήφ, παίρνοντας το σώμα, το τύλιξε σε καθαρό σεντόνι και το τοποθέτησε στο νέο του τάφο, που είχε λατομήσει σε βράχο. Και αφού κύλησε μια μεγάλη πέτρα στην είσοδο του τάφου, αναχώρησε. Ήταν εκεί η Μαρία η Μαγδαληνή και η άλλη Μαρία, καθισμένες απέναντι στον τάφο.

Η φρουρά στον τάφο

Την επόμενη ημέρα, που ήταν η ημέρα μετά την Παρασκευή, συγκεντρώθηκαν οι αρχιερείς και οι Φαρισαίοι και πήγαν στον Πιλάτο και του είπαν: «Κύριε, θυμηθήκαμε

ότι εκείνος ο λαοπλάνος είχε πει όσο ζούσε: “Μετά τρεις ημέρες θα αναστηθώ”. Πρόσταξε, λοιπόν, να ασφαλιστεί ο τάφος μέχρι την τρίτη ημέρα, μη τυχόν και πάνε οι μαθητές του και τον κλέψουν και πουν στο λαό: “Αναστήθηκε από τους νεκρούς”. Και θα είναι η τελευταία πλάνη χειρότερη από την πρώτη». Τους είπε ο Πιλάτος: «Έχετε φρουρά. Πηγαίνετε και ασφαλίστε όπως νομίζετε». Και εκείνοι πήγαν και ασφάλισαν τον τάφο, σφραγίζοντας την πέτρα και τοποθετώντας φρουρά.

Λόγος του Κυρίου

Κύκλος Β´

✠ Πάθος του Κυρίου μας Ιησού Χριστού κατά Μάρκο (14,1 - 15,47)

(**+** = Χριστός, **A** = Αναγνώστης, **Λ** = Λαός)

(Εδώ αρχίζει η εκτενέστερη ανάγνωση των Αγίων Παθών του Κυρίου)

- A**- Ύστερα από δύο ημέρες ήταν η εορτή του Πάσχα και των Αζύμων. Οι αρχιερείς και οι γραμματείς αναζητούσαν τρόπο για να συλλάβουν τον Ιησού με δόλο και να τον θανατώσουν. Έλεγαν, πράγματι:
- Λ**- «Όχι κατά τη διάρκεια της εορτής, μη τυχόν και γίνει θόρυβος του λαού».

Η χρίση του Ιησού με μύρο στη Βηθανία

- A**- Όταν ο Ιησούς βρισκόταν στη Βηθανία, στην οικία του Σίμωνα του λεπρού, και ενώ καθόταν στο τραπέζι, ήλθε μία γυναίκα που κρατούσε ένα αλαβάστρινο δοχείο μύρου που περιείχε γνήσια πολύτιμη νάρδο. Έσπασε το αλαβάστρινο δοχείο και έριξε το μύρο στην κεφαλή του Ιησού. Κάποιοι

όμως από αυτούς που ήταν εκεί, αγανάκτησαν και έλεγαν:

- Λ - «Για ποιο λόγο έγινε αυτή η σπατάλη του μύρου; Θα μπορούσε πράγματι να πουληθεί αυτό το μύρο περισσότερο από τριακόσια δηνάρια και να δοθούν στους φτωχούς». Και ήταν οργισμένοι εναντίον της.
- Α - Ο δε Ιησούς είπε:
- + - «Αφήστε την! Γιατί την ενοχλείτε; Καλή πράξη έκανε σε μένα. Τους φτωχούς, πράγματι, θα τους έχετε πάντοτε κοντά σας και, όταν θέλετε, μπορείτε να τους ευεργετήσετε, εμένα όμως δεν θα με έχετε πάντοτε. Εκείνο που μπορούσε το έκανε: άλειψε προκαταβολικά το σώμα μου για τον ενταφιασμό. Αλήθεια σας λέω: όπου και αν κηρυχθεί το Ευαγγέλιο, σ' όλο τον κόσμο, θα γίνει λόγος γι' αυτό που έκανε, σε ανάμνησή της».

Η προδοσία του Ιούδα

- Α - Τότε ο Ιούδας ο Ισκαριώτης, ένας από τους Δώδεκα, πήγε στους Αρχιερείς για να τους παραδώσει τον Ιησού. Εκείνοι, όταν το άκουσαν χάρηκαν και υποσχέθηκαν να του δώσουν χρήματα. Και αναζητούσε με ποιο τρόπο να τον παραδώσει στην κατάλληλη ευκαιρία.

Προετοιμασία για το πασχαλινό δείπνο

Την πρώτη ημέρα των Αζύμων, όταν θυσίαζαν το Πάσχα, του λένε οι μαθητές του:

- Λ - «Πού θέλεις να πάμε να ετοιμάσουμε για να φας το Πάσχα;»
- Α - Και στέλνει δυο από τους μαθητές του και τους λέει:
- + - «Πηγαίνατε στην πόλη, και θα σας συναντήσει ένας άνθρωπος που θα κρατά μια στάμνα νερού. Ακολουθήστε τον, και στην οικία όπου θα εισέλθει να πείτε στον οικοδεσπότη: “Ο διδάσκαλος λέει: Πού είναι το κατάλυμα

μου, όπου θα φάω το Πάσχα μαζί με τους μαθητές μου;” Και αυτός θα σας δείξει ένα μεγάλο ανώγειο, έτοιμο στρωμένο. Εκεί να ετοιμάσετε για μας».

- A-** Αναχώρησαν οι μαθητές και πήγαν στην πόλη, και βρήκαν όπως τους είχε πει και ετοίμασαν το Πάσχα. Όταν βράδισε, πήγε εκεί ο Ιησούς μαζί με τους Δώδεκα. Και ενώ ήταν στο τραπέζι και έτρωγαν, ο Ιησούς είπε:
- + -** «Αλήθεια σας λέω: ένας από σας θα με παραδώσει, εκείνος που τρώει μαζί μου».
- A-** Άρχισαν να λυπούνται και να τον ρωτούν ένας - ένας:
- Λ-** «Μήπως είμαι εγώ;»
- A-** Και εκείνος τους είπε:
- + -** «Ένας από τους Δώδεκα, αυτός που θα βάλει το χέρι του στο πιάτο μαζί μου. Ο Υιός του ανθρώπου, βέβαια, πηγαίνει καθώς είναι γραμμένο γι’ αυτόν, αλίμονο όμως σε εκείνο τον άνθρωπο, από τον οποίο ο Υιός του ανθρώπου παραδίνεται. Θα ήταν καλό εάν δεν είχε γεννηθεί ο άνθρωπος εκείνος».

Σύσταση της Ευχαριστίας

- A-** Και ενώ έτρωγαν, ο Ιησούς πήρε τον άρτο και, αφού ευλόγησε, τον τεμάχισε και τους τον έδωσε και είπε:
- + -** «Λάβετε, αυτό είναι το σώμα μου».
- A-** Και αφού πήρε το ποτήριο και ευχαρίστησε, τους έδωσε, και ήπιαν όλοι από αυτό. Και τους είπε:
- + -** «Αυτό είναι το αίμα μου της νέας διαθήκης, που χύνεται για χάρη πολλών. Αλήθεια σας λέω: δεν θα πιω πλέον από αυτό τον καρπό της αμπέλου, μέχρι την ημέρα εκείνη, όταν θα το πίνω νέο, στη Βασιλεία του Θεού».

Ο Ιησούς προλέγει την άρνηση του Πέτρου

- A** - Και αφού ύμνησαν, βγήκαν προς στο όρος των Ελαιών. Τότε ο Ιησούς τους λέει:
- +** - «Όλοι σας θα σκανδαλιστείτε, διότι είναι γραμμένο: “Θα χτυπήσω τον ποιμένα, και τα πρόβατα θα διασκορπιστούν”. Αλλά μετά την ανάστασή μου θα πάω πριν από σας στη Γαλιλαία».
- A** - Ο Πέτρος όμως του είπε:
- Λ** - «Και αν όλοι σκανδαλιστούν, αλλά όχι εγώ».
- A** - Του λέει ο Ιησούς:
- +** - «Αλήθεια σου λέω: σήμερα, αυτή τη νύχτα, πριν ο πετεινός λαλήσει δυο φορές, εσύ τρεις φορές θα με απαρνηθείς».
- A** - Αλλά εκείνος, ακόμμη περισσότερο έλεγε:
- Λ** - «Και αν πρέπει να πεθάνω και εγώ μαζί σου, δεν θα σε απαρνηθώ».
- A** - Το ίδιο έλεγαν και όλοι.

Στη Γεθσημανή

Έφθασαν τότε σ' έναν τόπο που λεγόταν Γεθσημανή και λέει στους μαθητές του:

- +** - «Καθίστε εδώ, έως ότου προσευχηθώ».
- A** - Και παίρνει μαζί του τον Πέτρο και τον Ιάκωβο και τον Ιωάννη και άρχισε να φοβάται και να αγωνιά. Και τους λέει:
- +** - «Η ψυχή μου είναι περίλυπη μέχρι θανάτου. Μείνετε εδώ και αγρυπνείτε».
- A** - Και πηγαίνοντας λίγο πιο πέρα, έπεσε με το πρόσωπο κατά γης και προσευχόταν, αν είναι δυνατό, να παρέλθει από αυτόν εκείνη η ώρα. Και έλεγε:
- +** - «Αββά, Πατέρα, όλα είναι δυνατά σε σένα. Απομάκρυνε από μένα αυτό το ποτήρι. Όχι όμως ό,τι θέλω εγώ, αλλά ό,τι εσύ».

- A-** Και έρχεται και τους βρίσκει να κοιμούνται, και λέει στον Πέτρο:
- + -** «Σίμων, κοιμάσαι; Δεν μπόρεσες να αγρυπνήσεις μια ώρα; Αγρυπνεείτε και προσεύχεστε, για να μην πέσετε σε πειρασμό. Το πνεύμα είναι πρόθυμο, η δε σάρκα είναι ασθενής».
- A-** Και πάλι απομακρύνθηκε και προσευχήθηκε λέγοντας τα ίδια λόγια. Και όταν επέστρεψε, τους βρήκε πάλι να κοιμούνται, πράγματι τα μάτια τους είχαν βαρύνει. Και δεν ήξεραν τι να του απαντήσουν. Και έρχεται για τρίτη φορά και τους λέει:
- + -** «Κοιμάστε, λοιπόν, και αναπαύεστε. Αρκετά. Ήλθε η ώρα, ιδού ο Υιός του ανθρώπου παραδίνεται στα χέρια αμαρτωλών. Σηκωθείτε, ας φύγουμε. Ιδού, έφθασε αυτός που θα με παραδώσει».

Η σύλληψη του Ιησού

- A-** Και ενώ ακόμη μιλούσε, έρχεται ο Ιούδας, ένας από τους Δώδεκα, και μαζί του πλήθος με μαχαίρια και ξύλα, σταλμένοι από τους Αρχιερείς και τους γραμματείς και τους πρεσβυτέρους. Αυτός που θα τον παρέδιδε τους είχε δώσει ένα σημείο, λέγοντας :
- Λ-** «Όποιον φιλήσω, αυτός είναι. Συλλάβετέ τον και απομακρυνέτε τον με ασφάλεια».
- A-** Και όταν ήλθε, αμέσως τον πλησίασε και του λέει:
- Λ-** «Ραββί».
- A-** Και τον φίλησε. Τότε εκείνοι άπλωσαν τα χέρια επάνω του και τον συνέλαβαν. Ένας από εκείνους που παραστέκονταν έσυρε τη μάχαιρα και χτύπησε το δούλο του αρχιερέα και του έκοψε το αυτί. Τότε ο Ιησούς τους είπε:
- + -** «Σαν να επρόκειτο για ληστή, βγήκατε με μαχαίρια και ξύλα για να με συλλάβετε; Κάθε ημέρα βρισκόμουν κοντά σας στο ναό διδάσκοντας, και δεν με συλλάβατε. Αλλά έγιναν όλα έτσι για να εκπληρωθούν οι Γραφές».

- A-** Τότε όλοι τον εγκατέλειψαν και έφυγαν. Κάποιος νεαρός τον ακολουθούσε, τυλιγμένος με ένα σεντόνι επάνω στο γυμνό του σώμα και τον συνέλαβαν. Εκείνος όμως άφησε το σεντόνι και έφυγε γυμνός.

Ο Ιησούς ενώπιον του Συνεδρίου

Οδήγησαν τότε τον Ιησού στον αρχιερέα και συγκεντρώθηκαν όλοι οι αρχιερείς, οι πρεσβύτεροι και οι γραμματείς. Ο δε Πέτρος τον ακολουθούσε από μακριά, μέχρι μέσα στην αυλή του αρχιερέα. Και καθόταν μαζί με τους υπηρέτες και ζεσταινόταν στη φωτιά.

Οι αρχιερείς και όλο το Συνέδριο αναζητούσαν μαρτυρία κατά του Ιησού, για να τον καταδικάσουν σε θάνατο, και δεν έβρισκαν. Πολλοί ψευδομάρτυρες παρουσιάσθηκαν εναντίον του, αλλά οι μαρτυρίες δεν συμφωνούσαν μεταξύ τους. Τότε σηκώθηκαν κάποιοι που ψευδομαρτυρούσαν εναντίον του, λέγοντας:

- A-** «Εμείς τον ακούσαμε να λέει: «Εγώ θα γκρεμίσω αυτόν τον χειροποίητο ναό και, σε τρεις ημέρες, άλλον, αχειροποίητο θα οικοδομήσω».
- A-** Αλλά ούτε αυτή η μαρτυρία τους ήταν σύμφωνη. Σηκώθηκε τότε ο αρχιερέας στο μέσον και ρώτησε τον Ιησού, λέγοντας:
- A-** «Δεν απαντάς τίποτα; Τι είναι αυτά που σου καταμαρτυρούν;»
- A-** Αλλά εκείνος σιωπούσε και δεν απαντούσε τίποτα. Και πάλι ο αρχιερέας τον ρώτησε και του λέει:
- A-** «Εσύ είσαι ο Χριστός, ο Υιός του Ευλογητού;»
- A-** Και ο Ιησούς είπε:
- + -** «Εγώ είμαι. Και θα δείτε τον Υιό του ανθρώπου, να κάθεται στα δεξιά της δυνάμεως και να έρχεται με τις νεφέλες του ουρανού».

- A-** Ο δε αρχιερέας, ξεσχίζοντας τα ιμάτια του, είπε:
- A-** «Τι ανάγκη έχουμε πλέον από μάρτυρες; Ακούσατε τη βλασφημία. Τι σας φαίνεται;
- A-** Και όλοι τον καταδίκασαν ως ένοχο θανάτου. Τότε κάποιοι άρχισαν να τον φτύνουν και να του σκεπάζουν το πρόσωπο και να τον ραπίζουν, λέγοντάς του:
- A-** «Προφήτεψε».
- A-** Και οι υπηρέτες τον χτυπούσαν με ραπίσματα. Και ενώ ο Πέτρος βρισκόταν κάτω στην αυλή, έρχεται μια από τις δούλες του αρχιερέα και, βλέποντας τον Πέτρο να ζεσταίνεται, κοιτάζοντάς τον, είπε:
- A-** «Και εσύ ήσουν με τον Ιησού το Ναζαρνικό!».
- A-** Αλλά εκείνος αρνήθηκε λέγοντας:
- A-** «Ούτε ξέρω, ούτε καταλαβαίνω τι λες».
- A-** Βγήκε τότε έξω στο προαύλιο και λάλησε ο πετεινός. Και η δούλη όταν τον είδε άρχισε πάλι να λέει σ' αυτούς που βρίσκονταν εκεί:
- A-** «Αυτός είναι ένας από αυτούς».
- A-** Αλλά ο Πέτρος αρνήθηκε και πάλι. Και ύστερα από λίγο οι παριστάμενοι έλεγαν στον Πέτρο:
- A-** «Αλήθεια, και εσύ από αυτούς είσαι, πράγματι είσαι και Γαλιλαίος».
- A-** Εκείνος τότε άρχισε με κατάρες και όρκους να λέει:
- A-** «Δεν γνωρίζω αυτόν τον άνθρωπο για τον οποίο μιλάτε».
- A-** Και αμέσως λάλησε για δεύτερη φορά ο πετεινός. Θυμήθηκε τότε ο Πέτρος το λόγο που του είπε ο Ιησούς: «Προτού λαλήσει δυο φορές ο πετεινός, τρεις φορές θα με απαρνηθείς». Και άρχισε να κλαίει.

Ο Ιησούς ενώπιον του Πιλάτου

(Εδώ αρχίζει η συντομότερη ανάγνωση των Αγίων Παθών του Κυρίου)

Νωρίς το πρωί, έκαναν συμβούλιο οι αρχιερείς μαζί με τους πρεσβυτέρους και τους γραμματείς και όλο το Συνέδριο. Και αφού έδεσαν τον Ιησού, τον οδήγησαν και τον παρέδωσαν στον Πιλάτο. Ο Πιλάτος τον ρώτησε:

- Λ**- «Εσύ είσαι ο βασιλιάς των Ιουδαίων;»
- Α**- Και εκείνος απαντώντας, του λέει:
- +**- «Εσύ το λες».
- Α**- Οι δε αρχιερείς τον κατηγορούσαν για πολλά.
Και ο Πιλάτος τον ρώτησε πάλι:
- Λ**- «Δεν απαντάς τίποτα; Κοίταξε πόσα σου καταμαρτυρούν».
- Α**- Ο Ιησούς όμως δεν απάντησε τίποτα, ώστε ο Πιλάτος να θαυμάζει. Κατά την εορτή, ο Πιλάτος ελευθέρωνε για χάρη τους ένα φυλακισμένο, όποιον ζητούσαν. Ήταν τότε ο λεγόμενος Βαραββάς φυλακισμένος, μαζί με στασιαστές, οι οποίοι είχαν διαπράξει φόνο κατά την εξέγερση. Ανέβηκε τότε το πλήθος προς τον Πιλάτο και άρχισε να ζητεί αυτό που πάντα τους χορηγούσε. Ο δε Πιλάτος τους απάντησε, λέγοντας:
- Λ**- «Θέλετε να σας απολύσω τον βασιλιά των Ιουδαίων;»
- Α**- Γνώριζε, πράγματι, ότι από φθόνο του τον είχαν παραδώσει οι αρχιερείς. Αλλά οι αρχιερείς ξεσήκωσαν το πλήθος για να ζητήσουν να τους ελευθερώσει τον Βαραββά. Ο Πιλάτος όμως και πάλι τους μίλησε και τους είπε:
- Λ**- «Τι, λοιπόν, να κάνω αυτόν που ονομάζετε βασιλιά των Ιουδαίων;»
- Α**- Εκείνοι και πάλι φώναξαν:
- Λ**- «Σταύρωσέ τον!»
- Α**- Και ο Πιλάτος τους είπε:
- Λ**- «Τι κακό έκανε;»

- A-** Αλλά εκείνοι ακόμη περισσότερο φώναξαν:
- A-** «Σταύρωσέ τον!».
- A-** Τότε ο Πιλάτος, θέλοντας να ικανοποιήσει το πλήθος, τους άφησε ελεύθερο το Βαραββά, τον δε Ιησού, αφού τον μαστίγωσε, τον παρέδωσε να σταυρωθεί.

Το ακάνθινο στεφάνι και οι εμπαιγμοί

Τότε οι στρατιώτες έφεραν τον Ιησού μέσα στην αυλή, που είναι το πραιτόριο, και συγκέντρωσαν όλη τη φρουρά. Τον έντυσαν με πορφύρα και αφού έπλεξαν στεφάνι από αγκάθια, το έβαλαν γύρω στην κεφαλή του, και άρχισαν να τον χαιρετούν λέγοντας:

- A-** «Χαίρε, βασιλιά των Ιουδαίων».
- A-** Και χτυπούσαν την κεφαλή του με καλάμι, τον έφτυναν και γονατίζοντας τον προσκυνούσαν. Και αφού τον περιέπαιξαν, τον έγδυσαν από την πορφύρα και τον έντυσαν με τα ιμάτιά του.

Η σταύρωση του Ιησού

Και τον έβγαλαν έξω για να τον σταυρώσουν. Και αγγαρεύουν έναν περαστικό που επέστρεφε από τον αγρό του, κάποιο Σίμωνα Κυρηναίο, τον πατέρα του Αλέξανδρου και του Ρούφου, για να σηκώσει το σταυρό του. Και τον φέρνουν στον τόπο που λέγεται Γολγοθάς, που σημαίνει «Τόπος Κρανίου», και έδιναν στον Ιησού να πιει οίνο αναμειγμένο με σμύρνα, ο οποίος και δεν ήπια. Και τον σταυρώνουν και μοιράζουν τα ιμάτιά του ρίχνοντας κλήρο γι' αυτά, για το ποιος θα τα πάρει. Ήταν περίπου η τρίτη ώρα και τον σταύρωσαν. Και υπήρχε επιγραφή με την αιτία της σταύρωσης: «Ο βασιλιάς των Ιουδαίων». Και μαζί του σταυρώνουν και δυο ληστές, έναν στα δεξιά και έναν στα

αριστερά του. Αυτοί που περνούσαν βλασφημούσαν τον Ιησού, κουνώντας τις κεφαλές τους και λέγοντας:

- Λ- Ε! Εσύ, που γκρεμίζεις το ναό και τον ανοικοδομείς σε τρεις ημέρες, σώσε τον εαυτό σου κατεβαίνοντας από το σταυρό».
- Α- Με παρόμοιο τρόπο και οι αρχιερείς μαζί με τους γραμματείς, εμπαιζοντάς τον μεταξύ τους, έλεγαν:
- Λ- «Άλλους έσωσε, αλλά τον εαυτό του δεν δύναται να σώσει. Ο Χριστός, ο βασιλιάς του Ισραήλ, ας κατέβει τώρα από το σταυρό για να δούμε και να πιστέψουμε».

Ο θάνατος του Ιησού

- Α- Και αυτοί που ήταν σταυρωμένοι μαζί του τον περιγελούσαν. Όταν έφθασε η έκτη ώρα, έγινε σκοτάδι επάνω σε όλη τη γη μέχρι την ενάτη ώρα. Και την ενάτη ώρα φώναξε ο Ιησούς με δυνατή φωνή:
- + - «Ελωί, Ελωί, λαμά σαβαχθανί;».
- Α- Το οποίο σημαίνει:
- + - «Θεέ μου, Θεέ μου, γιατί με εγκατέλειψες;» .
- Α- Κάποιοι από τους παρευρισκόμενους, που το άκουσαν, έλεγαν:
- Λ- «Κοίταξε, τον Ηλία φωνάζει».
- Α- Έτρεξε τότε ένας και αφού γέμισε ένα σφουγγάρι με ξύδι, το τύλιξε σε ένα καλάμι και του έδινε να πιει λέγοντας:
- Λ- «Αφήστε να δούμε αν έλθει ο Ηλίας να τον κατεβάσει».
- Α- Ο δε Ιησούς, βγάζοντας δυνατή φωνή, εξέπνευσε.

Όλοι γονατίζουν

- Α- Τότε το καταπέτασμα του ναού σχίστηκε στα δύο, από επάνω έως κάτω. Βλέποντας ο Ρωμαίος εκατόνταρχος, που στεκόταν εκεί απέναντί του, ότι εξέπνευσε με τέτοιο τρόπο, είπε:

Λ- «Αληθινά, αυτός ο άνθρωπος ήταν Υιός Θεού».

(Εδώ τελειώνει η συντομότερη ανάγνωση των Αγίων Παθών του Κυρίου)

A- Βρίσκονταν εκεί και κάποιες γυναίκες που παρατηρούσαν από μακριά, ανάμεσα στις οποίες ήταν και η Μαρία η Μαγδαληνή, και η Μαρία η μητέρα του Ιακώβου του μικρού και του Ιωσήφ και η Σαλώμη. Αυτές, όταν ο Ιησούς βρισκόταν στη Γαλιλαία τον ακολουθούσαν και τον υπηρετούσαν. Υπήρχαν και άλλες πολλές που είχαν ανέβει μαζί του στα Ιεροσόλυμα.

Ο ενταφιασμός του Ιησού

Όταν βράδιασε, επειδή ήταν Παρασκευή, δηλαδή παραμονή του Σαββάτου, ήλθε ο Ιωσήφ από την Αριμαθαία, αξιοσέβαστο μέλος του Συνεδρίου, που περίμενε και αυτός τη Βασιλεία του Θεού. Αυτός τόλμησε και πήγε στον Πιλάτο και ζήτησε το σώμα του Ιησού.

Ο δε Πιλάτος απόρησε ότι είχε ήδη πεθάνει και, αφού κάλεσε τον εκατόνταρχο, τον ρώτησε αν είχε ήδη πεθάνει. Όταν το έμαθε από τον εκατόνταρχο, δώρισε το σώμα στον Ιωσήφ.

Εκείνος τότε αγόρασε ένα σεντόνι, και αφού κατέβασε τον Ιησού τον τύλιξε με το σεντόνι και τον εναπόθεσε σε ένα μνήμα που ήταν λαξευμένο σε βράχο και κύλησε μια πέτρα στην είσοδο του μνήματος.

Η δε Μαρία η Μαγδαληνή και η Μαρία του Ιωσήφ παρατηρούσαν πού τον έβαλαν.

Λόγος του Κυρίου.

Κύκλος Γ´

✠ Πάθος του Κυρίου μας Ιησού Χριστού κατά Λουκά (22,14-23,56)

(+ = Χριστός, A = Αναγνώστης, Λ = Λαός)

(Αρχίζει η εκτενέστερη ανάγνωση των Αγίων Παθών του Κυρίου)

- A - Όταν έφθασε η ώρα, ο Ιησούς κάθισε στο τραπέζι και οι απόστολοι μαζί του, και τους είπε:
- + - «Πάρα πολύ επιθύμησα να φάω αυτό το Πάσχα μαζί σας, πριν από το πάθος μου. Διότι σας λέω: δεν θα φάω πλέον από αυτό, έως ότου συντελεστεί στη Βασιλεία του Θεού».
- A - Και αφού πήρε το ποτήριο, ευχαρίστησε, και είπε:
- + - «Λάβετε αυτό και μοιράστε το μεταξύ σας. Διότι σας λέω: Από τώρα δεν θα πιάω από τον καρπό της αμπέλου έως ότου έλθει η Βασιλεία του Θεού».
- A - Και παίρνοντας τον άρτο, αφού ευχαρίστησε, τεμάχισε και τους έδωσε λέγοντας:
- + - «Αυτό είναι το σώμα μου το οποίο δίνεται για σας. Αυτό να κάνετε στην ανάμνησή μου».
- A - Πήρε επίσης και το ποτήριο μετά το δείπνο, και είπε:
- + - «Αυτό το ποτήριο είναι η νέα διαθήκη στο αίμα μου, που χύνεται για χάρη σας». Αλλά, ιδού, το χέρι εκείνου που θα με παραδώσει είναι μαζί μου επάνω στο τραπέζι. Ο Υιός του ανθρώπου, βέβαια, πηγαίνει σύμφωνα με όσα έχουν οριστεί, αλλά αλίμονο σ' εκείνον τον άνθρωπο, από τον οποίο θα παραδοθεί.
- A - Και αυτοί άρχισαν να συζητούν μεταξύ τους, για το ποιος άραγε από αυτούς ήταν εκείνος που επρόκειτο να το κάνει.

Ο αληθινά ανώτερος

Έγινε και φιλονικία μεταξύ τους για το ποιος από αυτούς

νομίζει ότι είναι ανώτερος. Ο δε Ιησούς τους είπε:

- + -** «Οι βασιλείς των εθνών τα κυριεύουν, και αυτοί που τα εξουσιάζουν ονομάζονται ευεργέτες. Δεν θα είναι έτσι μ'εσάς, αλλά ο μεγαλύτερος ανάμεσά σας, θα γίνεται όπως ο μικρότερος, και ο προϊστάμενος όπως εκείνος που υπηρετεί. Πράγματι ποιος είναι ανώτερος: αυτός που κάθεται στο τραπέζι ή εκείνος που υπηρετεί; Δεν είναι αυτός που κάθεται στο τραπέζι; Αλλά εγώ είμαι ανάμεσά σας όπως αυτός που υπηρετεί». Εσείς είστε εκείνοι που μείνατε κοντά μου στις δοκιμασίες μου. Και εγώ σας διαθέτω τη Βασιλεία, όπως την διέθεσε και ο Πατέρας σε μένα, για να τρώτε και να πίνετε στην τράπεζά μου στη Βασιλεία μου. Και να καθίσετε επάνω σε θρόνους για να κρίνετε τις δώδεκα φυλές του Ισραήλ.

Αγγελία της άρνησης του Πέτρου

- + -** Σίμων, Σίμων! Ο Σατανάς σας αναζήτησε, για να σας κοσκινίσει όπως το σιτάρι. Αλλά εγώ προσευχήθηκα για σένα, ώστε να μην εκλείψει η πίστη σου. Και εσύ, όταν επιστρέψεις, στήριξε τους αδελφούς σου».
- A -** Ο δε Πέτρος του είπε:
- Λ -** «Κύριε, είμαι έτοιμος να πάω μαζί σου και στη φυλακή και στο θάνατο».
- A -** Του λέει ο Ιησούς:
- + -** «Πέτρο, σου λέω, δεν θα λαλήσει σήμερα ο πετεινός έως ότου να αρνηθείς τρεις φορές ότι με γνωρίζεις».
- A -** Και τους είπε:
- + -** «Όταν σας έστειλα χωρίς χρήματα και σακίδιο και σανδάλια, μήπως στερηθήκατε κάτι;»
- A -** Και εκείνοι είπαν:
- Λ -** «Τίποτα».
- A -** Και ο Ιησούς τους είπε:
- + -** «Τώρα όμως, εκείνος που έχει χρήματα ας τα πάρει μαζί

του, το ίδιο και όποιος έχει σακίδιο, και όποιος δεν έχει ας πουλήσει το επανωφόρι του και ας αγοράσει μάχαιρα. Διότι σας λέω ότι, αυτό που έχει γραφεί: το «και με τους ανόμους συγκαταλέχτηκε» πρέπει να εκπληρωθεί σε μένα. Διότι όσα έχουν γραφεί για μένα, φθάνουν στην ολοκλήρωσή τους».

- A** - Και εκείνοι του είπαν:
- A** - «Κύριε, ιδού εδώ δυο μαχαίρια».
- A** - Και εκείνος τους απάντησε:
- +** - «Είναι αρκετό».

Στο όρος των Ελαιών

- A** - Βγήκε τότε και πήγε, σύμφωνα με τη συνήθειά του, στο όρος των Ελαιών. Τον ακολούθησαν και οι μαθητές του. Όταν έφθασαν στον τόπο, τους είπε:
- +** - «Προσεύχεστε για να μην μπειτε σε πειρασμό».
- A** - Εκείνος τότε απομακρύνθηκε από κοντά τους σε απόσταση βολής μιας πέτρας, έπεσε στα γόνατα και προσευχόταν λέγοντας:
- +** - «Πατέρα, αν θέλεις, απομάκρυνε αυτό το ποτήρι από μένα. Όμως ας γίνει, όχι το δικό θέλημα, αλλά το δικό σου».
- A** - Εμφανίστηκε τότε σ' αυτόν ένας άγγελος από τον ουρανό και τον ενίσχυε. Και όταν έπεσε σε αγωνία, προσευχόταν ακόμη περισσότερο. Και ο ιδρώτας του έγινε σαν σταγόνες αίμα που έπεφταν στη γη. Και αφού σηκώθηκε από την προσευχή, πήγε στους μαθητές του και τους βρήκε να κοιμούνται εξαιτίας της λύπης. Και τους είπε:
- +** - «Γιατί κοιμάστε; Σηκωθείτε και προσευχηθείτε, για να μην μπειτε σε πειρασμό».

Η σύλληψη του Ιησού

- A** - Και ενώ ο Ιησούς ακόμη μιλούσε, φάνηκε πλήθος, και ο

λεγόμενος Ιούδας, ένας από τους Δώδεκα, προπορευόταν από αυτούς και πλησίασε τον Ιησού για να τον φιλήσει. Και ο Ιησούς του είπε:

- + - «Ιούδα, με φιλή παραδίδεις τον Υιό του ανθρώπου;»
- A - Βλέποντας εκείνοι που στέκονταν γύρω του τι έμελλε να συμβεί, είπαν:
- A - «Κύριε, να χτυπήσουμε με μαχαίρι;». Και ένας από αυτούς χτύπησε το δούλο του αρχιερέα και του έκοψε το αυτί το δεξί.
- A - Ο Ιησούς τότε αποκρίθηκε και είπε:
- + - «Αφήστε, αρκεί ως εδώ!».
- A - Και αγγίζοντας το αυτί, τον θεράπευσε. Είπε τότε ο Ιησούς σ' αυτούς που ήλθαν εναντίον του, στους αρχιερείς, τους στρατηγούς του ναού και τους πρεσβυτέρους:
- + - «Βγήκατε με μαχαίρια και ξύλα σαν να πηγαίνατε για ένα ληστή; Κάθε μέρα, ενώ ήμουν μαζί σας στο Ιερό, δεν απλώσατε τα χέρια σας επάνω μου. Αλλά αυτή είναι η ώρα σας και η εξουσία του σκότους».

Οι αρνήσεις του Πέτρου

- A - Αφού τον συνέλαβαν, τον πήραν και τον έφεραν στην οικία του αρχιερέα, ο δε Πέτρος ακολουθούσε από μακριά. Όταν άναψαν φωτιά στη μέση της αυλής και κάθισαν όλοι μαζί, κάθισε και ο Πέτρος ανάμεσά τους. Όταν τον είδε κάποια δούλη να κάθεται προς το φως, τον κοίταξε καλά και είπε:
- A - «Και αυτός ήταν μαζί του».
- A - Εκείνος όμως αρνήθηκε λέγοντας:
- A - «Γυναίκα, δεν τον γνωρίζω».
- A - Και μετά από λίγο, ένας άλλος τον είδε και είπε:
- A - «Και εσύ είσαι από αυτούς».
- A - Αλλά ο Πέτρος είπε:
- A - «Άνθρωπε, δεν είμαι».

- A-** Και αφού πέρασε περίπου μια ώρα, κάποιος άλλος ισχυρίστηκε και είπε:
- A-** «Αληθινά, και αυτός ήταν μαζί του. Είναι, πράγματι, Γαλιλαίος!»
- A-** Αλλά ο Πέτρος είπε:
- A-** «Άνθρωπε, δεν καταλαβαίνω τι λες».
- A-** Και αμέσως, ενώ ακόμη ο Πέτρος μιλούσε, λάλησε ο πετεινός. Στράφηκε τότε ο Κύριος και κοίταξε τον Πέτρο, και θυμήθηκε ο Πέτρος το λόγο του Κυρίου που του είχε πει: “Σήμερα, προτού λαλήσει ο πετεινός, θα με απαρνηθείς τρεις φορές”. Και βγήκε έξω και έκλαψε πικρά. Και οι άνδρες που κρατούσαν τον Ιησού, τον ενέπαιζαν δέρνοντάς τον. Και αφού τον σκέπασαν, τον κτυπούσαν και τον ρωτούσαν λέγοντας:
- A-** «Προφήτεψε, ποιος σε χτύπησε;». Και άλλα πολλά του έλεγαν, βλασφημώντας τον.

Ο Ιησούς ενώπιον του Συνεδρίου

- A-** Όταν ξημέρωσε, συγκεντρώθηκε το πρεσβυτέριο του λαού, οι αρχιερείς και οι γραμματείς και τον οδήγησαν στο Συνέδριό τους λέγοντας:
- A-** «Αν εσύ είσαι ο Χριστός, πες το μας».
- A-** Εκείνος τους είπε:
- +** «Αν σας το πω, δεν θα πιστέψετε. Και αν σας ρωτήσω, δεν θα απαντήσετε. Από τώρα, ο Υιός του ανθρώπου θα κάθεται στα δεξιά της δυνάμεως του Θεού».
- A-** Τότε όλοι του είπαν:
- A-** «Εσύ, λοιπόν, είσαι ο Υιός του Θεού;».
- A-** Και εκείνος τους είπε:
- +** «Εσείς το λέτε ότι εγώ είμαι».
- A-** Και εκείνοι είπαν:
- A-** «Γιατί να έχουμε ακόμη ανάγκη από μαρτυρία; Αφού εμείς οι ίδιοι το ακούσαμε από το στόμα του!».

Ο Ιησούς ενώπιον του Πιλάτου

(Εδώ, αρχίζει η συντομότερη ανάγνωση των Αγίων Παθών του Κυρίου, ως εξής: Τον καιρό εκείνο, όλο το πλήθος σπκώθηκε και έφερε...).

- A-** Τότε όλο το πλήθος σπκώθηκε και έφερε τον Ιησού στον Πιλάτο. Και άρχισαν να τον κατηγορούν λέγοντας:
- A-** «Αυτόν τον συλλάβαμε να ξεσπκώνει το έθνος μας, να εμποδίζει να πληρώνουν φόρο στον Καίσαρα και να λέει ότι είναι ο Χριστός βασιλιάς».
- A-** Ο δε Πιλάτος τον ρώτησε:
- A-** «Εσύ είσαι ο βασιλιάς των Ιουδαίων;»
- A-** Και εκείνος του απάντησε:
- +** «Εσύ το λες».
- A-** Τότε ο Πιλάτος είπε στους αρχιερείς και στο πλήθος:
- A-** «Δεν βρίσκω καμία αιτία καταδίκης σ' αυτόν τον άνθρωπο».
- A-** Αλλά εκείνοι επέμεναν λέγοντας :
- A-** «Ξεσπκώνει το λαό, διδάσκοντας σε όλη την Ιουδαία. Άρχισε από τη Γαλιλαία και έφθασε μέχρι εδώ».
- A-** Όταν ο Πιλάτος το άκουσε, ρώτησε αν ο άνθρωπος αυτός ήταν Γαλιλαίος. Και όταν έμαθε ότι προέρχεται από τη δικαιοδοσία του Ηρώδη, έστειλε τον Ιησού στον Ηρώδη, που βρισκόταν στην Ιερουσαλήμ εκείνες τις ημέρες.

Ο Ιησούς ενώπιον του Ηρώδη

Ο Ηρώδης, όταν είδε τον Ιησού, χάρηκε πολύ, διότι από αρκετά χρόνια ήθελε να τον δει, εξαιτίας όσων άκουγε γι' αυτόν και έλπιζε να δει κάποιο θαύμα να έκανε ο Ιησούς. Του έκανε, λοιπόν, πολλές ερωτήσεις, αλλά ο Ιησούς δεν του απαντούσε τίποτα. Βρίσκονταν εκεί και οι αρχιερείς και οι γραμματείς που τον κατηγορούσαν με επιμονή. Τότε ο Ηρώδης μαζί με τους στρατιώτες του, αφού τον εξύβρισε, τον περιέπαιξε ντύνοντάς τον με λαμπρό ένδυμα, και τον

έστειλε πίσω στον Πιλάτο. Από εκείνη την ημέρα ο Ηρώδης και ο Πιλάτος έγιναν φίλοι μεταξύ τους , διότι πριν ήταν εχθροί.

Ο Ιησούς και πάλι ενώπιον του Πιλάτου

Τότε ο Πιλάτος συγκάλεσε τους αρχιερείς και τους άρχοντες και το λαό και τους είπε:

- Λ -** «Μου φέρατε αυτόν εδώ τον άνθρωπο ως υποκινήτη του λαού, και εγώ τον ανέκρινα ενώπιόν σας και δεν τον βρήκα σε τίποτα ένοχο από όσα τον κατηγορείτε. Αλλά ούτε και ο Ηρώδης, αφού τον έστειλε πίσω, σε μας. Ιδού λοιπόν, δεν υπάρχει τίποτα που να έπραξε και να αξίζει το θάνατο. Αφού, λοιπόν, τον βασανίσω, θα τον απολύσω».
- Α -** Ο δε Πιλάτος ήταν υποχρεωμένος να ελευθερώσει κάποιον κατά την εορτή. Τότε όλο το πλήθος φώναξε λέγοντας:
- Λ -** «Θανάτωσε αυτόν, ελευθέρωσε μας τον Βαραββά!»
- Α -** Αυτός είχε τεθεί στη φυλακή για κάποια επανάσταση που είχε γίνει στην πόλη και για φόνο. Ο Πιλάτος και πάλι τους μίλησε, θέλοντας να αφήσει ελεύθερο τον Ιησού. Αλλά εκείνοι φώναζαν λέγοντας:
- Λ -** «Σταύρωσέ τον, σταύρωσέ τον!»
- Α -** Αλλά εκείνος για τρίτη φορά τους είπε:
- Λ -** «Τι κακό έκανε; Δεν βρήκα καμία αιτία θανάτου. Αφού, λοιπόν, τον βασανίσω, θα τον απολύσω».
- Α -** Αλλά εκείνοι επέμεναν με δυνατές φωνές, ζητώντας να σταυρωθεί, και οι φωνές τους υπερίσχυαν. Και ο Πιλάτος αποφάσισε να γίνει δεκτό το αίτημά τους. Απέλυσε αυτόν που για επανάσταση και φόνο είχε ριχτεί στη φυλακή, όπως ζητούσαν, τον δε Ιησού τον παρέδωσε στο θέλημά τους.

Στο δρόμο του Γολγοθά

Και ενώ τον πήγαιναν να τον σταυρώσουν, έπιασαν κάποιον Σίμωνα Κυρηναίο που ερχόταν από το χωράφι του και έβαλαν επάνω του το σταυρό για να τον σηκώνει πίσω από τον Ιησού. Τον ακολουθούσε μεγάλο πλήθος λαού και γυναίκες που έκλαιγαν και τον θρηνούσαν. Ο Ιησούς τότε στράφηκε προς αυτές και τους είπε:

- + -** «Θυγατέρες της Ιερουσαλήμ, μην κλαίτε για μένα, αλλά να κλαίτε για σας και για τα παιδιά σας. Διότι έρχονται ημέρες που θα πουν: “Μακάριες οι στείρες, και οι μήτρες που δεν γέννησαν και οι μαστοί που δεν έθρεψαν!”. Τότε θ’ αρχίσουν να λένε στα βουνά: “Πέστε επάνω μας” και στους λόφους: “Σκεπάστε μας”. Διότι, αν στο κλωρό ξύλο κάνουν αυτά, τι θα συμβεί στο ξερό;».

Η σταύρωση του Ιησού

- A -** Μαζί με τον Ιησού πήγαιναν και άλλους δυο κακούργους για να τους θανατώσουν. Όταν έφθασαν στον τόπο που ονομάζεται «Κρανίο», εκεί τον σταύρωσαν και τους κακούργους, τον έναν στα δεξιά και τον άλλο στα αριστερά. Ο δε Ιησούς έλεγε:
 - + -** «Πατέρα, συγχώρεσέ τους, διότι δεν ξέρουν τι κάνουν».
 - A -** Διαμοίρασαν τα ιμάτιά του ρίχνοντας κλήρο. Ο δε λαός στεκόταν και έβλεπε. Τον κορόιδευαν και οι άρχοντες, λέγοντας:
 - A -** «Άλλους έσωσε, ας σώσει τον εαυτό του, αν αυτός είναι ο Χριστός του Θεού, ο εκλεκτός».
 - A -** Τον ενέπαιξαν και οι στρατιώτες, και, πλησιάζοντας, του έδιναν ξίδι και του έλεγαν:
 - A -** «Αν είσαι συ ο βασιλιάς των Ιουδαίων, σώσε τον εαυτό σου».
 - A -** Υπήρχε και επιγραφή από επάνω του: «Αυτός είναι ο

βασιλιάς των Ιουδαίων». Ένας από τους κρεμασμένους κακούργους τον βλαστημούσε λέγοντας:

- Λ** - «Εσύ δεν είσαι ο Χριστός; Σώσε τον εαυτό σου και εμάς!»
- Α** - Απάντησε τότε ο άλλος, επιτιμώντας τον και είπε:
- Λ** - «Ούτε εσύ φοβάσαι το Θεό, που βρίσκεσαι στην ίδια καταδίκη; Εμείς μεν δίκαια, διότι απολαμβάνουμε την ανταμοιβή των όσων πράξαμε, ενώ αυτός δεν έπραξε κανένα κακό».
- Α** - Και έλεγε:
- Λ** - «Ιησού, θυμήσου με, όταν έλθεις στη Βασιλεία σου!»
- Α** - Και ο Ιησούς του είπε:
- +** - «Αλήθεια σου λέω: σήμερα θα είσαι μαζί μου στον Παράδεισο».
- Α** - Ήταν περίπου η έκτη ώρα και έπεσε σκοτάδι επάνω σε όλη τη γη μέχρι την ενάτη ώρα, επειδή έγινε έκλειψη ηλίου, και το καταπέτασμα του ναού σχίστηκε στη μέση. Τότε ο Ιησούς φώναξε με δυνατή φωνή και είπε:
- +** - «Πατέρα μου, στα χέρια σου παραδίνω το πνεύμα μου».
- Α** - Και όταν είπε αυτό, εξέπνευσε.

Όλοι γονατίζουν

- Α** - Βλέποντας τότε ο εκατόνταρχος τι συνέβη, δόξασε το Θεό, λέγοντας:
- Λ** - «Πράγματι, αυτός ο άνθρωπος ήταν δίκαιος».
- Α** - Και όλο το πλήθος που είχε συγκεντρωθεί εκεί για να δει το θέαμα, βλέποντας όσα συνέβησαν, χτυπούσαν το στήθος τους και γύριζαν πίσω. Μακριά στέκονταν όλοι οι γνωστοί του, και οι γυναίκες, που τον ακολουθούσαν από τη Γαλιλαία, παρατηρώντας αυτά που έγιναν.

(Εδώ, τελειώνει η συντομότερη ανάγνωση των Αγίων Παθών του Κυρίου).

Και ιδού ένας άνδρας, ονομαζόμενος Ιωσήφ, μέλος του Συνεδρίου, άνθρωπος καλός και δίκαιος, που δεν είχε συγκατατεθεί με τις αποφάσεις και τις πράξεις τους, από την πόλη των Ιουδαίων, την Αριμαθαία, ο οποίος περιέμενε τη Βασιλεία του Θεού. Αυτός πήγε στον Πιλάτο και ζήτησε το σώμα του Ιησού. Αφού το κατέβασε από το σταυρό, το τύλιξε σε ένα σεντόνι και το ενταφίασε σε ένα μνήμα λαξευμένο, στο οποίο κανένας μέχρι τότε δεν είχε ενταφιαστεί. Ήταν η ημέρα της Παρασκευής και ήδη ξημέρωνε το Σάββατο. Οι γυναίκες, που είχαν έλθει με τον Ιησού από τη Γαλιλαία, παρακολούθησαν τον Ιωσήφ, είδαν το μνήμα και με ποιο τρόπο ενταφιάστηκε το σώμα του Ιησού. Μετά επέστρεψαν πίσω και ετοίμασαν αρώματα και μύρα. Την ημέρα του Σαββάτου τήρησαν την ανάπαυση, σύμφωνα με την εντολή.

Λόγος του Κυρίου.

22. Μετά από την εξιστόρηση των Αγίων Παθών, καλό είναι, ανάλογα με την περίπτωση, να γίνει σύντομη ομιλία. Μπορεί να τηρηθούν και λίγα λεπτά σιωπής.

Απαγγέλλεται το Σύμβολο της Πίστεως. Ακολουθούν οι Δεήσεις των Πιστών.

Δεήσεις των Πιστών

Αδελφοί αγαπητοί,
Αυτή την περίοδο των Αγίων Παθών,
κατά την οποία ο Ιησούς Χριστός
πρόσφερε στον Πατέρα του δεήσεις και ικεσίες
με δυνατή κραυγή και δάκρυα,
ας παρακαλέσουμε ταπεινά τον Θεό
ώστε, χάρη στην υπακοή του Υιού του,
να εισακούσει τις ικεσίες μας, λέγοντας:

Εισάκουσέ μας, Κύριε.

1. Για τη Νύμφη του Χριστού Εκκλησία,
ώστε αυτή την περίοδο των Αγίων Παθών
να εξαγισθει πλήρως με το αίμα του Λυτρωτή της,
ας παρακαλέσουμε τον Κύριο.
2. Για να βαίνουν τα πάντα στον κόσμο ειρηνικά
χάρη στη σταυρική θυσία του Χριστού,
ας παρακαλέσουμε τον Κύριο.
3. Για να δώσει δύναμη και υπομονή
σε όσους συμμετέχουν με την ασθένεια και το μόχθο
στα Άγια Πάθη του Χριστού,
ας παρακαλέσουμε τον Κύριο.
4. Για να οδηγηθούμε όλοι,
χάρη στα Άγια Πάθη και τον Σταυρό του Κυρίου
στη δόξα της Αναστάσεως,
ας παρακαλέσουμε τον Κύριο.

Στήριξε, Κύριε, το λαό σου ο οποίος σε ικετεύει,
ώστε, ό,τι δεν τολμά να ζητήσει με τη δική του πίστη,
να το αποκτήσει χάρη στα Πάθη του Υιού σου,
ο οποίος ζει και βασιλεύει στους αιώνες των αιώνων.

23. Δέηση προσκομιδής

Χάρη στα Άγια Πάθη του Μονογενούς σου Υιού,
μη βραδύνεις να μας ευσπλαχνιστείς, Κύριε,
ώστε, αν εξαιτίας των έργων μας δεν το αξίζουμε,
χάρη στη μοναδική αυτή θυσία
να μας προλάβει η ευσπλαχνία σου.
Διά του Ιησού Χριστού του Κυρίου μας,
ο οποίος ζει και βασιλεύει
στους αιώνες των αιώνων.

24. Προοίμιο: Τα Άγια Πάθη του Κυρίου

† Ο Κύριος να είναι μαζί σας.

- Και με το πνεύμα σου.

† Ας υψώσουμε τις καρδιές μας.

- Είναι στραμμένες προς τον Κύριο.

† Ας ευχαριστήσουμε τον Κύριο τον Θεό μας.

- Άξιο και δίκαιο.

Πραγματικά είναι άξιο και δίκαιο,
καθήκον ιερό και σωτήριο,
παντού και πάντοτε να σ' ευχαριστούμε, Κύριε,
Πατέρα άγιε, Θεέ παντοδύναμε και αιώνιε,
διά του Ιησού Χριστού του Κυρίου μας.

Ο οποίος, αν και αθώς,
δέχθηκε να υποφέρει για τους ασεβείς
και να καταδικαστεί για τους αδίκους, ενώ ήταν δίκαιος.
Ο θάνατός του εξάλειψε τα ανομήματά μας,
και η Ανάστασή του μας οδήγησε στη δικαίωση.

Γι' αυτό και εμείς, μαζί με όλους τους αγγέλους,
σε δοξολογούμε και με χαρά ψάλλουμε:

**Άγιος, άγιος, άγιος,
Κύριος, ο Θεός Σαβαώθ:
πλήρεις ο ουρανός και η γη της δόξης σου.
Ωσαννά εν τοις υψίστοις.
Ευλογημένος ο ερχόμενος εν ονόματι Κυρίου.
Ωσαννά εν τοις υψίστοις.**

25. Αντίφωνο κατά την κοινωνία

Μτ 26, 42

«Πατέρα, εάν αυτό το ποτήρι δεν μπορεί να περάσει χωρίς να το πιω, ας γίνει το θέλημά σου».

26. Δέηση μετά την κοινωνία

Έχοντας τραφεί με τα άγια δώρα σου,
ικετευτικά σε παρακαλούμε, Κύριε,
όπως με το θάνατο του Υιού σου
μας έκανες να ελπίζουμε στα αγαθά τα οποία πιστεύουμε,
αξιώσέ μας επίσης, με την Ανάστασή του,
να φθάσουμε στη Βασιλεία προς την οποία πορευόμαστε.
Διά του Ιησού Χριστού του Κυρίου μας,
ο οποίος ζει και βασιλεύει στους αιώνες των αιώνων.

27. Ευχή επί του λαού

Κοίταξε, σε παρακαλούμε, Κύριε,
αυτή την οικογένειά σου,
για την οποία ο Ιησούς Χριστός, ο Κύριός μας,
δεν δίστασε να παραδοθεί σε χέρια ανόμων
και να υποστεί τον σταυρικό θάνατο
και ο οποίος ζει και βασιλεύει
στους αιώνες των αιώνων.